

K.T.Ü
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK PROGRAMI

FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN UYUM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ VE UYUM DÜZEYLERİ
ARASINDAKİ FARKLILIKLARIN ARAŞTIRILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KENAN SİVRİKAYA

DANIŞMAN
DOÇ.DR.İSMAİL ÖZÇELİK

OCAK, 1992
TRABZON

K.T.Ü
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK PROGRAMI

FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN UYUM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ VE UYUM DÜZEYLERİ
ARASINDAKİ FARKLILIKLARIN ARAŞTIRILMASI

Kenan SİVRİKAYA

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
"Bilim Uzmanı"(Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık)
Unvanı verilmesi için kabul edilen tezdır.

Tezin Enstitüye Veriliş Tarihi : 13.01.1992
Tezin Savunma Tarihi : 21.02.1992

Jüri Üyesi : Prof.Dr.Ersan BOCUTOĞLU
Tez Danışmanı : Doç.Dr.İsmail ÖZÇELİK
Jüri Üyesi : Doç.Dr.Zafer GÖKÇAKAN

Enstitü Müdürü : Prof.Dr.Ersan BOCUTOĞLU

Ocak - 1992

ÖNSÖZ

Beden eğitimi ve sporun çağdaş eğitim-öğretim sistemi içerisindeki yeri ve önemi, fiziki ve ruhi gelişime sağladığı katkılar nedeni ile, bütün dünya milletlerince kabul edilen bir gerçektir. Boş zamanları değerlendirme ve yaşam boyu spor olarak yetişkinlere, oyunsal etkinliklerle de bütün yaş guruplarına yönelik olarak yürütülen faaliyetler günümüzde oldukça yaygındır. Örgün ve yaygın eğitim içerisinde fiziksel gelişimin desteklenmesi ve dengeli bir vücut yapısının sağlanması ancak uygun ve düzenle egzersizler ile olabilir.

İnsanın doğasında var olan etkin olma, kendini bulma, kendini anlatma ve kanıtlama, tanınma ve ün kazanma gibi duygulara uygun tatminleri sağlayan en etkin yollardan birisi aktif spor yaşamıdır. Bireyin bu gibi etkinliklerde bulunması, kendi tatminleri açısından oldukça önem taşır. Yetişkinlik döneminde ise bireyin vücut ve ruh sağlığı yönünden desteklenmesi, sosyal etkinlikler ve uygun fizik egzersizlerin düzenli olarak yapılması ile olur.

Bütün olarak bu etkinliklerin yürütülebilmesi ise uygun yönlendirmeler ve karşılıklı etkileşim sonucunda olabilir. Bu yönlendirmeyi yapacak ve karşılıklı etkileşimler için örnekler ortaya koyacak kişiler içerisinde en önemlileri kuşkusuz ki konuyu mesleki boyutta ele alan beden eğitimi ve spor öğretmenleridir.

Bu konuda çevresi ile etkileşim içerisinde olacak olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bir çok konuda örnek alınacak davranış

özelliklerine sahip olmaları gerekir. Sözkonusu özellikler ise ancak kendini gerçekleştirme düzeyi yüksek olan uyumlu bir bireyde bulunabilecek niteliklerdir.

Bu nedenle, sınırlı bir evren ve sınırlı bir zaman içerisinde yapılan bu çalışma, beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak yetiştirilen öğrencilerin uyum düzeyleri hakkında fikir vermesi nedeni ile hem öğrenci kişilik hizmetlerini yürüten kişi ve kuruluşlara hem de olayın içerisinde bulunan meslek elemanlarına yardımcı olması düşünü- lerek yapılmıştır.

Bu çalışmayı sonuçlandırıncaya kadar değerli fikir ve görüşleri- ni, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen değerli hocalarıma ve arkadaşlarıma sonsuz saygı ve sevgilerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Önsöz.....	II
Özet.....	VII
Abstract.....	VIII
Tablolar.....	IX-XVI
Kısaltmalar.....	XVII

BÖLÜM I

ARAŞTIRMANIN GİRİŞİ

1.1. Problem.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	9
1.3. Araştırmanın Önemi.....	14
1.4. Tanımlar.....	16
1.5. Varsayımlar.....	17
1.6. Sınırlılıklar.....	17

BÖLÜM II

UYUM KONUSU İLE İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. Uyum Konusu ile ilgili Kuramsal Yayınlar.....	18
2.1.1. Psikanalitik Yaklaşımın Uyum Kuramı.....	19
2.1.2. Davranışçı Yaklaşımın Uyum Kuramı.....	20
2.1.3. İnsancıl (Humanistic) Yaklaşımın Uyum Kuramı.....	21
2.1.4. Varoluşçu Yaklaşımın Uyum Kuramı.....	21
2.1.5. Geçtaltçı Yaklaşımın Uyum Kuramı.....	22
2.1.6. Maslow'un Kişilik Teorisinin Uyum Kuramı.....	23

2.1.7. Rogers'in Kişilik Teorisinin Uyum Kuramı.....	24
2.1.8. Sosyal Öğrenme Teorisinin Uyum Kuramı.....	24
2.2. Uyum Konusu ile ilgili Araştırma Yayınları.....	27
2.2.1. Dış Ülkelerde Yapılan Araştırmalar.....	27
2.2.2. Ülkemizde Yapılan Araştırmalar.....	28

BÖLÜM III

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Bu Araştırmanın Modeli.....	33
3.2. Araştırma Gurubu.....	33
3.3. Ölçme Aracı.....	33
3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümleme Yöntemleri.....	38

BÖLÜM IV

ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUMLARI

4.1. Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile ilgili Bulgular ve Yorumlar.....	41
4.2. Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile ilgili Bulgular ve Yorumlar.....	52
4.3. Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile ilgili Bulgular ve Yorumlar.....	61
4.4. Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların Araştırılması.....	76
4.5. Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların Araştırılması.....	87
4.6. Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların Araştırılması.....	98

BÖLÜM V

ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER

5.1. Özet.....	109
5.2. Yargı.....	110
5.3. Öneriler.....	110
KAYNAKLAR.....	112
EKLER.....	115
ÖZGEÇMİŞ.....	122

ÖZET

Günümüzde beden eğitimi ve spor etkinlikleri sağlıklı bir neslin yetiştirilmesi ve ülke reklamının yapılmasında oldukça etkin bir yer tutar. Bu etkinliklerin gerçekleştirilmesinde önemli fonksiyonu olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, mesleki bilgi yanında kişilik özelliklerinin de önem taşıdığı bilinmektedir. Çünkü, gençlerin hareket gereksinimlerinin karşılanmasına ve onları üretken olabilecekleri uygun sportif etkinliklere yöneltecek kaynak kişiler beden eğitimi ve spor öğretmenleridir. Bu gibi sorumlulukları taşıyabilecek öğretmenlerin ise, uyum düzeylerinin yeterli olmasının gerekliliği açıktır. Bu nedenle bu araştırma, K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin uyum düzeylerinin belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, söz konusu öğrencilerin yaklaşık % 70'inin kişisel, sosyal ve genel uyum açılarından yeterli düzeyde oldukları ortaya çıkmıştır. Buna rağmen öğrencilerin % 29.58'inin kişisel uyum düzeylerinin düşük olduğu bulunmuştur. Bu oran sosyal uyum düzeyi için % 28.17 ve genel uyum düzeyi için ise % 28.76 olarak bulunmuştur.

Sınıf ve cinsiyet faktörlerine göre öğrencilerin uyum düzeyleri arasında .05 anlam düzeyinde bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir.

ABSTRACT

In contemporary society, physical education and sports activities play a rather important role in building up a healthy generation and in promoting the country. The physical education and sports teachers have a significant importance in the realisation of these activities. Not only their professional qualification but also their personal qualities bear significance. The reason for this is that these people are key persons for directing the young people to suitable sporting activities suitable to make them productive and to provide for their activity requirements. It is obvious that people to carry such responsibilities must have sufficient level of adaptation. Hence this research was carried out to determine the Adaptation Levels of the Students of the Department of Physical Education and Sports Teacher Training at K.T.U Fatih Faculty of Education.

According to data acquired, 70 % of these students were found to be at satisfying levels of personal, social and general adaptation. In turn, 29.58 % were found to have a low level of personal adaptation, where as this percentage was 28.17 % for social adaptation and 28.76 % for general adaptation.

It was found out that no difference existed (a significance level of .05 due to class and sex factors).

I. Araştırma Gurubunu Oluşturan Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	40
II. Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile ilgili Yüzdelik Normlar ve Dağılım Puanları.....	41
III. Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile ilgili Puanların Dağılım Tablosu.....	42
IV. Öğrencilerin Kişisel Uyum Alt Ölçeklerinden Elde Ettikleri Puanların Ortalamalarının Sınıf, Cinsiyet ve Alt Amaçlara Göre Dağılımı.....	43
V. Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile ilgili Yüzdelik Normlar ve Dağılım Puanları.....	52
VI. Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile ilgili Puanların Dağılım Tablosu.....	53
VII. Öğrencilerin Sosyal Uyum Alt Ölçeklerinden Elde Ettikleri Puanların Ortalamalarının Sınıf Cinsiyet ve Alt Amaçlara Göre Dağılımı.....	54
VIII: Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile ilgili Yüzdelik Normlar ve Dağılım Puanları.....	61
IX. Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile ilgili Puanların Dağılım Tablosu.....	62

X. Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi için Uygulanan Haçettepe Kişilik Envanterinden Elde Ettikleri Puanların Ortalamalarının Sınıf Cinsiyet ve Alt Amaçlara Göre Dağılımı.....	63
XI. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	76
XII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	77
XIII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	77
XIV. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	78
XV. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	78
XVI. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	79

XVII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	80
XVIII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	80
XIX. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	81
XX. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	82
XXI. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	82
XXII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	83
XXIII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	83
XXIV. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	84

XXV. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	85
XXVI. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	85
XXVII. Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	86
XXVIII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	87
XXIX. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	88
XXX. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	88
XXXI. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	89
XXXII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	89

XXXIII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	90
XXXIV. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	91
XXXV. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	91
XXXVI. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	92
XXXVII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	92
XXXVIII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	93
XXXIX. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	94
XXXX. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi.....	94

XXXXI. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	95
XXXXII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	96
XXXXIII. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	96
XXXXIV. Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	97
XXXXV. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	98
XXXXVI. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	99
XXXXVII. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	99
XXXXVIII. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	100

XXXXIX. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	101
L. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	101
LI. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	102
LII. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	102
LIII. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	103
LIV. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	104
LV. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	104
LVI. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	105

LVII. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	105

LVIII. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	106

LIX. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	107

LX. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	107

LXI. Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri	
Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile	
Önemlilik Derecesi.....	108

KISALTMALAR

K.T.Ü : Karadeniz Teknik Üniversitesi

H.K.E : Haçettepe Kişilik Envanteri

CNS. : Cinsiyet

SNF. : Sınıf

K.G. : Kendini gerçekleştirme

D.K. : Duygusal kararlılık

N.E. : Nevrotik eğilimler

P.B. : Psikotik belirtiler

A.İ. : Aile ilişkileri

S.İ. : Sosyal ilişkiler

S.N. : Sosyal normlar

A.E. : Antisosyal eğilimler

BÖLÜM I

ARAŞTIRMANIN GİRİŞİ

1.1. Problem

Sosyal varlık olan insanın en önemli niteliklerinden birisi, şüphesiz ki topluma uyum sağlama eğilimi içerisinde olmasıdır. Bu uyum durumu bireyleri, oluşturdukları toplum içerisinde önemli ölçüde birbirine benzer yapmaktadır. Buna rağmen birçok yönden çok farklı tutum ve davranışları gösterebildikleri gözlenebilmektedir.

Bireyde toplanan tutum ve eğilimlerin o kişiye özgü olduğu, başkalarında aynen görülmediği bilinmektedir. Ancak belli bir toplumda yaşayan insanların genellikle aynı dili, aynı dini, benzer tutum ve davranışları ortaya koydukları çeşitli sosyal olaylara benzer tepkiler gösterdikleri gözlenmektedir. Bütün bunların temelinde, insanların birbirlerini etkileme özelliği yatmaktadır. Toplumsal etki sonucu meydana gelen, guruba uyma davranışı kişilerin benzerliğini, dolayısıyla toplumsal davranış düzenliliğini yaratır. Toplumsal davranışın düzenli olması sonucunda kişiler başkalarının davranışını önceden tahmin edebilir (Kağıtçıbaşı, 1988).

Toplumlar, çatışmasız ve dengeli davranışların devamlılığını sağlamak amacı ile çeşitli kuralları geliştirmişlerdir. Bu kurallar ise insanlara değişik kurumlar aracılığı ile öğretilir. Bu kurumların başında aile ve okullar gelmektedir. Ailenin sağladığı öğrenme yaşantıları, sunmakta olduğu modellerin, çocukta olumlu toplumsal davranış ve değerlerin gelişmesinde önemli bir yeri vardır (Morgan, 1984).

Bireyin uyumlu ve uyumsuz davranışlarda bulunmasında yakın çevresinin büyük etkisi olduğu gibi doğuştan getirdiği kalıtım özelliklerinin de, onun çevresine uyum yapmasını önemli ölçüde etkilemektedir. Belli bir yeteneğe sahip olmasına rağmen yeteneğinin üstünde başarılı olan öğrenciler, genellikle bir baskı ve zorlamalar sonucu bu seviyeye erişebilmektedirler. Bu baskı ve zorlamalar zamanla türlü ruh sağlığı ve uyum sorunlarını ortaya çıkarabilirler (Kepçeoğlu, 1973).

Bütün bu etkiler, gösterebilmektedir ki birey günlük yaşantısında devamlı problem çözme ve uyum sağlama durumu içerisinde. Genellikle bunların çoğunu kendi imkan ve kaynakları ile çözümlemektedir (Tan, 1986).

Gözlemler, gençlik çağı olarak adlandırılan 12-21 yaş arası gençlerin en az %10 ile %15'inin önemli uyumsuzluk belirtilerinin olduğunu ortaya koymaktadır (Yörükoğlu, 1988).

Kişilik, bireyin çevresi ile sürekli etkileşim ve uyum çabası sonucu oluşur (Yörükoğlu, 1988).

İnsanı başkalarından ayıran özelliklerin tümü ve çevresine uyum sağlamak için geliştirdiği davranış biçimleri onun kişiliğini oluşturmaktadır. Var olan özellikleri ile kendi kişiliğini tanıyan birey, kendi dünyasını daha gerçekçi bir gözle anlayabilir ve çevresine daha sağlıklı ve dengeli bir uyum yapabilir.

Birey, toplumun koyduğu birtakım kuralları aile ve okul ortamında öğrenmektedir. Yukarıda belirttiğimiz bu durumu okul ortamında verebileceklerimiz açısından biraz daha açmaya çalıştığımızda formal eğitimi de sonsal amaçları açısından tanımlamış olacağız.

Eğitim, bireyin davranışlarında istendik değişikliklerin oluşturulması sürecidir. Eğitimde temel amaç davranış değişikliğidir ve çağdaş eğitim bireyde oluşturacağı davranış değişiklikleri için gerekli süreç içerisinde verilmesi gereken bilgilerin taksonomisini yaparken, bireyin ruh sağlığını koruyucu ilkeleride kapsamasına önem göstermelidir.

Böyle bir eğitim programının kapsaması gereken ilkeler Patterson tarafından şöyle özetlenmiştir (Patterson, 1973).

1- İnsan tek ve temel bir güdüye sahiptir. Bu güdü kendini gerçekleştirme ihtiyacından kaynaklanır. Kendini gerçekleştirme, insan doğasının kendi kendini yaratıcı bir gücüdür.

2- Davranış bozuklukları bir güvensizliğin sonucu olarak ortaya çıkar. Birey normal koşullarda benliği geliştirici davranışlar ortaya koyarken ancak bir tehdit ve güvensizlik karşısında kalırsa, benliği koruyucu davranışlar ortaya koymaktadır. Bu durumda bazan saldırganlaşmakta, çaresiz kalıncada gerçekleri yokumsamakta ve çarpıtmaktadır.

3- İnsan hem durgun, hemde aktif bir yaratıktır. İnsan davranışları ne sadece dış uyarıcılara göre, ne de kendi iç dünyasına göre nımlanmıştır.

4- İnsanın davranışlarını, onun kendi öznel gerçeği tayin eder. Birey içten ve dıştan gelen uyarıcılara, kendi verdiği anlama göre tepkide bulunur.

5- İnsanın davranışlarını tayin eden en önemli gerçek, onun kendini algılayış biçimidir. Dışarıda olup bitenlere verilen tüm anlam, kişinin kendi ihtiyaç ve beklentilerine göre biçimlenir.

6- İnsan davranışlarını değiştirmek için, önce onun öznel gerçeğini değiştirmek gerekir. Benlikle tutarlı olmayan veya benlik tarafından anlam verilmemiş yaşantılar, davranışlarımızda herhangi bir değişmeye neden olamaz.

Çağdaş ve insancıl bir eğitim programının taşınması gereken bu temel özellikler, formal eğitimde birey boyutunun önemini açıklamak açısından da önemlidir. Bu boyutun önemi gelecek kuşakların niteliklerinin biçimlenmesi ve yönlendirilmesinden kaynaklanmaktadır.

"Bilim ve teknolojideki hızlı değişme ve gelişmeler toplumun yapısında değiştirmektedir. Buna paralel olarak, eğitimin amaçlarında ve öğretmenin geleneksel rollerinde değişmeler olmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin, bilginin yeniden tamamlanması ve değerlendirilmesindeki sorumlulukları giderek artmaktadır." (Ekinci, 1987). Ekinci'ninde vurguladığı gibi, çağın hızlı gelişim ve değişimi karşısında, eğitimin ve bu eğitimi gerçekleştirenlerin de paralel bir gelişmeyi kendi içerisinde sağlayarak çağa uyum sağlaması gerekir.

Böyle bir ortamda, "... devletın eğitim politikasını uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu politikaları etkileyen ve toplumun istediğı insan tipinin yaratılması işinin sorumluluğunu üzerine alan meslek grubunun öğretmenler" olduğunu vurgulayan Varış, şüphesiz ki öğretmenlerin görev ve sorumluluğunun çağdaş eğitim açısından ne kadar önemli olduğuna dikkat çekmeye çalışmaktadır (Varış, 1973).

Böyle bir sorumluluğu taşıyarak mesleki gerekliliklerinin yanında, gerekli değişim ve gelişime uyum sağlaması tüm öğretmenler için önemli bir fonksiyondur.

Meslek grubu olarak ele alındığında, öğretmenlerin içerisinde bulunduğu bu durum beden eğitimi ve spor öğretmenlerince de fazlasıyla paylaşılmaktadır. Çünkü, büyük önder Atatürk'ün söylediği gibi "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur." vecizesi, beden eğitimi ve spor öğretmenin zihinsel gelişmeyi destekleyecek, bedeni ve fikri gelişim bütünlüğünü sağlamak ve sosyal aktiviteyi arttırarak sosyal varlık olan bireyin diğer kişilerle olan ilişkilerini de destekleyecek çalışmaların kaynağı durumunda olduğu unutulmamalıdır.

Günümüzde evrensel bir dile sahip olan beden eğitimi ve sporu ülkeler boyutunda ele alarak amaçlar açısından bakıldığında:

- Hareket yolu ile bireye iyi davranışlar, güven ve disiplin, cesaret, beraber çalışma, oynama yeteneği, doğru oynama inancı ve liderlik gibi nitelikleri kazandırmak,
- Doğuştan veya sonradan oluşan vücut bozukluklarını düzeltmeye çalışmak,
- Bireylerin kendilerini denemelerine, test etmelerine ve kanıtlamalarına olanak hazırlamak,
- Bireylerde sorumluluk ve başkaları ile ortak çalışabilme niteliklerini geliştirmek,

- Moral, sosyal ve ruhsal gelişim, bireylerin karakter eğitimi, fedakarlık, özveri, kurallara uyma, kollektif çalışma, arkadaşlık sportmenlik gibi bireysel değerlerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır.

Görüldüğü gibi, beden eğitimi ve spor'un temel amacı bireyin kendini gerçekleştirilmesi ve kendi öz yetenekleri hakkında bilgi sahibi olmasına yardımcı olmanın yanında, kendisi ve çevresi ile uyumlu ilişkiler kurabilecek duruma getirilmesi için adeta bir sağaltım programı niteliğindedir. Kısaca, toplumun istediği insan tipinin yaratılması için belirli hareket noktalarını tespit edip, buna yönelik çalışmaları ortaya koyan bir bilim dalıdır.

Bunların dışında, beden eğitimi ve sporun amaçlarını bireysel, toplumsal ve ekonomik yönden ortaya koymaya çalıştığımızda ise:

- Bireysel Yönden Amaçlar:

- Sağlık ve fiziksel uygunluk kazandırmak,
- Dengeli ve uyumlu bir kişilik kazandırmak,
- Boş zamanları değerlendirmede davranış alışkanlıkları kazandırmak,
- Kültürel ve estetik duyguları geliştirmek,

- Toplumsal Yönden Amaçlar:

- Savaş ve barış için gerekli vatandaşlık niteliklerini kazandırmak,
- Toplumsal sorumluluğu ve liderlik niteliklerini geliştirmek,
- Yasalara, kurallara ve örf ve ananelere saygıyı geliştirmek,
- Başkalarının kişiliğine saygılı olmayı öğretmek,
- İşbirliği, biz duygusu ve kollektif davranışlar üzerinde durarak aileye, okula ve çevreye uyum sağlamak,

- Toplumun değer yargılarına saygılı olmaya öğretmek,

- **Ekonomik Yönden Amaçlar:**

- Yapıcı, yaratıcı ve üretici yetenekleri geliştirmek,
- İş, meslek ve görev sorumluluğunu geliştirmek,
- Aileye, çevreye ve okula yararlı olmak ve görev sorumluluğunu geliştirmek,
- Milli enerji kaynaklarını ve kamu kaynaklarını korumayı ve iyi kullanmayı alışkanlık haline getirmek,

gibi genel ve özel amaçlı kavramları sağlayacak çalışmaları yürütmeyi amaç edindiği görülmektedir.

Bu gelişmelerin sağlanması ve bu amaçlara hizmette, yönlendirici unsur daima beden eğitimi ve spor öğretmenleri olmaktadır. Böyle bir yönlendirme kaynağı beden eğitimi ve spor öğretmenleri olunca, mesleki sorumluluğun yanında, toplumun istediği insan tipinin eğitim ortamında yetiştirilmesine yönelik çalışmalarda da beden eğitimi ve spor öğretmenlerine önemli ölçüde, yönlendirici olarak görev düşmektedir. Çünkü, oluşturacağı çalışma ortamı ile toplumun istediği insan tipinin yaratılmasına yardımcı olmaya çalışırken, yetiştireceği sporcularla da uluslararası boyutta, ülkenin olumlu reklamının yapılmasında yine kaynak yönlendirici olarak katkı sağlayacaktır.

Günümüzde, beden eğitimi ve sporun sağlık açısından çok önemli bir boyutu daha güncelleşmiştir. Bu boyut, beden eğitimi ve sporun "Koruyucu hekimlik" kapsamına alınmış olmasıdır. Bu yöndeki çalışmaları, her tür ortamda yürüten veya yürütülmesini destekleyen yine beden eğitimi ve spor öğretmenleridir.

Bütün bu fonksiyonlar dikkate alındığında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yetiştirilmesi aşamasında, oldukça kapsamlı bir eğitim programının uygulanması ve bilginin yanında kendisiyle ve özellikle çevresi ile iyi ilişkiler kurabilmesi gereken bir meslek grubunun sorumlulukları ortaya çıkmaktadır. Kendini gerçekleştirme, mesleki bilgi, sosyal ilişkiler ve çevresine uyum sağlayarak temel hedefler konusunda, kişiliği ve çalışmalardaki aktivitesi ile katkı sağlaması gereken bir eğitim uygulamacısının yetiştirilmesi karşımıza çıkmaktadır. Böyle bir durumda geleceğin yetişkinlerinin eğitimi ni üstlenen ve bu durumu gerçekleştirebilmek için bir çok özveri beklenen bir meslek gurubu içerisinde oldukça önemli bir yeri olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, herşeyden önce yeterli uyum düzeyine sahip olmalarının yanısıra kendini gerçekleştirme düzeylerinin de iyi olması gerekir.

İçerisinde yaşadığımız toplumda, bireylerin beden eğitimi ve spor ile olan ilişkilerini her türlü koşullarda ve her düzeyde; ilgili teşkilatlarla da gerekli iltişimi sağlayarak düzenlemesi, yürütmesi ve sonuçlarını gözlemesi gereken kaynak kişi yine beden eğitimi ve spor öğretmenleridir. Bu nedenle, iyi bir beden eğitimi ve spor öğretmeni; bazan bir rehabilitasyon uzmanı, bazan koruyucu hekim ve çoğu zamanda iyi bir lider olmak zorunda olduğu için, yetiştirilirken bu gibi niteliklerin geliştirilmesi de dikkate alınmak durumundadır. Bu nedenle de mesleki bilginin yanında, kişiliklerinin geliştirilmesi sonucu, uyumlu ve dengeli olmaları oldukça önem taşır.

Şüphesiz ki uyum düzeyi iyi olan bir öğretmen öğrencilerine çok şeyler kazandırabilir. Güvenli bir eğitim-öğretim ortamını sağlaması için bir öğretmenin öğrencileri üzerinde oluşturacağı güven duygusu oldukça önemlidir. Bu güven duygusunun oluşabilmesi vede devamlılığının sağlanabilmesi için öğretmenin uyumu ve kendini gerçekleştirme

düzeyinin yeterli olması dahada önemli bir durumdur.

Gençliğin hareket ihtiyacının uygun yaklaşımlarla beden eğitimi ve spor ortamında giderilmesine ve gençlıkta olan potansiyel gücün olumlu kullanılmasına uygun hedefler göstererek yardımcı olacak olan beden eğitimi ve spor öğretmeninin bu işi yapabilecek niteliklere sahip olması gerekir. Bireysel nitelikleri ne derece iyi ise, başarı durumu da o derece yükselecektir.

Bu düşünceden hareketle yapılan bu çalışma, uygulanacak rehberlik etkinliklerine kaynak teşkil etmesi düşünülerek ele alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin uyum düzeylerinin belirlenmesi ve uyum düzeyleri arasındaki farklılıkların araştırılmasıdır.

Alt Amaçlar

- 1 - K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
 - a) Birinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
 - b) Birinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
 - c) İkinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
 - ç) İkinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.

- d) Birinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- e) İkinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- f) Bölümdeki tüm öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- g) Bölümdeki tüm kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- h) Bölümdeki tüm erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi.

2 - K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.

- a) Birinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- b) Birinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- c) İkinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- ç) İkinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- d) Birinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- e) İkinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- f) Bölümdeki tüm öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- g) Bölümdeki tüm kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- h) Bölümdeki tüm erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin belirlenmesi.

3 - K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.

- a) Birinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- b) Birinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- c) İkinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- ç) İkinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- d) Birinci sınıf öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- e) İkinci sınıf öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- f) Bölümdeki tüm öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- g) Bölümdeki tüm kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.
- h) Bölümdeki tüm erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi.

4 - K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılıkların araştırılması.

- a) 1. sınıf kız, 2. sınıf kız, 1. sınıf erkek ve 2. sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- b) Birinci sınıf öğrenciler ile ikinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- c) Kız öğrenciler ile erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

- ç) Birinci sınıf kız öğrenciler ile birinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- d) İkinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- e) Birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- f) Birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- g) Birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- h) Birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

5 - K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

- a) 1. sınıf kız, 2. sınıf kız, 1. sınıf erkek ve 2. sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- b) Birinci sınıf öğrenciler ile ikinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- c) Erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

- ç) Birinci sınıf kız öğrenciler ile birinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- d) İkinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- e) Birincin sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- f) Birincin sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- g) Birincin sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- h) Birincin sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

6 - K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

- a) 1. sınıf kız, 2. sınıf kız, 1. sınıf erkek ve 2. sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- b) Birinci sınıf öğrenciler ile ikinci sınıf öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- c) Erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

- ç) Birincin sınıf kız öğrenciler ile birinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- d) İkinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- e) Birincin sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- f) Birincin sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- g) Birincin sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.
- h) Birincin sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın araştırılması.

1.3 Araştırmanın Önemi

Çağdaş eğitim anlayışı, en önemli sosyal varlık olan bireyi bir bütün olarak değerlendirmekte ve eğitim öğretim süreci içerisinde hedeflenen davranış değişikliklerini bu anlayışla gerçekleştirmektedir. Bu eğitim anlayışı ise başarı düzeyinin ancak zihinsel katılımı ile oluşacak kalıcı öğrenme sonunda oluşabileceğini vurgulamaktadır. Bu anlayışla zihinsel katılımı engelleyecek unsurların ortadan kaldırılması ile başarı düzeyi arasındaki ilişki eğitim öğretim hizmetlerinin özünü oluşturmaktadır. Tam ve kalıcı öğrenmenin sağlanması ile hedeflenen davranış değişikliklerinin ön koşullarının oluşturulması, çağdaş eğitimin en önemli özelliklerinden biridir. Bu durumun iyi belirlenmesi; bireyleri tanımaya, onları kendilerine tanıtmaya, izlemeye,

değerlendirmeye ve kendikendilerininide değerlendirmelerine olanak sağlayacağı şüphesizdir. Bireyin kendisini denemesine, yeteneklerinin farkına varmasına ve kendini gerçekleştirmesine; bilişsel öğrenmenin yanında hareket ihtiyacının da doğru ve uygun yöntemlerle giderilmesinin sağlayabileceği katkı ise ancak beden eğitimi ve spor ortamındaki etkinlikler ile sağlanabilir. Bu etkinlikler ise çocuklar için oyun, büyükler için boşzamanları değerlendirme türü etkinliklerdir. Çünkü hareket ihtiyacı, insan doğasının en önemli gereksinimlerinden biridir. Zihinsel ve ruhsal gelişim üzerindeki etkileri, yapılan bütün araştırmalarla desteklenen bir durumdur.

Bu açıdan, yapılan bu araştırma öğrencilerin kişisel, sosyal ve genel uyum düzeyleri ile ilgili sorunlarının olup olmadığını belirlemeye yöneliktir. Bu çalışma sonuçlandığında elde edilecek bulgular dikkate alınarak planlanacak rehberlik etkinliklerine yön vereceği ve ayrıca ilgili birimlerce yürütülen etkinliklerin kalitesinin artmasına da katkı sağlayabileceği düşünülmüştür.

Bireylerin uyum düzeyleri ile ilgili problemlerinin belirlenmesi ve varsa bu problemlerin, düzenlenecek uygun rehberlik etkinlikleri ile çözümlenmesi gereklidir. Bu nedenle uygun rehberlik etkinliklerinin programlanmasına ve yürütülmesine katkı sağlayacağı düşünülmüş olan bu çalışma, özellikle gelecekte bu öğrencilerin beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak üstlenecekleri görev ve sorumluluklar açısından da önemlidir.

Eğitim-öğretim sistemini destekleyen önemli etkinliklerden biri olan öğrenci kişilik hizmetlerinin vazgeçilmezliği inancı ile öğrencilerin uyum düzeylerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara ışık tutabileceği için de önemlidir.

1.4. Tanımlar

Beden Eğitimi: Eğitim bütünlüğü içerisinde bireyin doğal olan hareketini şekillendirerek bireye çocuk yaştan itibaren sosyal uygunluk, zekilik, ruhen ve bedenen kuvvetlilik, memleket ve ülkelerine bağlılık, cesaret ve disiplin gibi nitelikleri kazandırmayı amaçlayan bir bilim dalıdır (Fişek, 1980).

Spor: Beden eğitimi yolu ile kazanılan davranışların, toplumsal bir süreç içerisinde, mesleki bir uygunlukla, barışçı biçimde yarışma yolu ile sergilenmesidir (Fişek, 1980).

Eğitim: Öğrenmeler yolu ile bireyin davranışlarında istendik değişikliklerin oluşturulması sürecidir (Tan, 1986).

Öğrenme: Bireyin davranışlarında istendik değişikliklerin oluşturulmasıdır (Tan, 1986).

Uyum: Bireyin sahip olduğu özelliklerinin kendi benliği ile ve içinde bulunduğu çevre arasında dengeli bir ilişki kurabilme ve sürdürebilmesidir (Çağlar, 1981).

İd: Doğuştan gelen ve bedende var olan ilkel ruhsal yapıdır (Yörükoğlu, 1989).

Ego: Çocukta doğumdan sonra eğitim yolu ile gelişen kişilik bölümüdür; alt benlik (id) ile dış dünya arasında düzenleyici rol oynar (Yörükoğlu, 1989).

Süper ego: Uyulması gereken yasakları, toplumsal kuralları ve değer yargılarını simgeler (Yörükoğlu, 1989).

1.5. Varsayımlar

Öğrenciler kendilerine uygulanan bu ölçme aracını yansız ve doğru olarak cevaplandırmışlardır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde öğrenimlerine devam eden 24 kız ve 47 erkek olmak üzere toplam 71 öğrenci ile sınırlıdır. Ancak elde edilen bulgular bu grup için geçerlidir.

BÖLÜM II

UYUM KONUSU İLE İLGİLİ LİTERATÜR

(Uyum Kavramıyla İlgili Teorik Görüş ve Yaklaşımlar.)

2.1. Kuramsal Yayınlar

Uyum kavramını tanımlamak oldukça güçtür. Bunun en önemli nedeni uyum'un oldukça farklı şekillerde kullanılması ve algılanmasıdır (Derlega-Janda, 1981).

Aynı araştırmacılar, uyum konusunu tanımlarken, temel olarak dört farklı yaklaşımdan hareket etmektedir. Bunlar:

- Günlük hayattaki problemlerle baş edebilme yeteneği,
- Psikolojik problemlerin olması ve kişisel özgürlüğe sahip çıkmak,
- Yaşam amaçlarına sahip olmak ve bu amaçları gerçekleştirmek için çalışmak,
- Kendini olduğu gibi kabullenebilmektir.

Bu faktörler dikkate alındığında, uyum'u "bir bütünün parçaları arasındaki uygunluk ve ahenk" veya "çevreye ve çevredeki değişikliklere uygun davranış şekilleri bulma ve uydurma sürecidir" şeklinde tanımlamak mümkündür.

Uyum, bireyin sahip olduğu özelliklerinin kendi benliği ile içerisinde bulunduğu çevre arasında dengeli bir ilişki kurabilme ve sürdürebilmesidir (Çağlar, 1981).

Üretici çalışma ve başarı, yani bireyin kendisi gerçekleştirmesi uyum için oldukça önemli kavramlar olarak ele alınırken, bireyin öz değerleri ile doyumlu ilişkiler içerisinde olması en önemli öğeleri oluşturan yaklaşım biçimleri olarak ortaya çıkabilmektedir.

Böyle bir yaklaşım, bireyin davranışları ve tepkileri olarak ifade edildiği için, insan davranışlarının anlaşılması ve yorumlanmasına ilişkin teorik görüşlerin, uyum konusuna yaklaşımları, insan davranışlarına yaklaşımlarından kaynaklanan farklılıklar doğrultusunda olmaktadır.

Bilimsel açıdan ele alındığında, normal veya normal dışı davranışların ayrımını yaparken, kullanılacak kesin bir ölçüt söz konusu değildir (Kızıltan, 1984).

Uyumla ilgili ölçütlerin tespitinde değişik yaklaşımlardan yararlanılmaktadır. Bu yaklaşımlar Psikanalitik, Davranışçı, İnsancıl, Varoluşçu, Geçtalt, Maslow'un Kişilik Teorisi, Rogers'in Kişilik Teorisi, Sosyal Öğrenme Teorisi dir. Bu yaklaşımlarla ilgili açıklamalar özetle aşağıda belirtilmiştir.

2.1.1. Psikanalitik Yaklaşımın Uyum Kavramı

Psikanalitik yaklaşım, yaygın görüşlerden biri olarak kabul edilir ve Freud ve onu izleyenlerin görüş ve çalışmalarına dayanır. Psikanalistler, bireylerin uyumsuz yönlerine eğilerek değerlendirmelerini yaparlar. Kişinin çeşitli sorunları ve uyumsuzlukları onun psiko-seksüel gelişimi ile yakından ilgilidirler (Kepçeoğlu, 1973).

Psikanalitik görüşe göre, bilinç altına itilmiş duygu ve düşünceler bireyin davranışını önemli ölçüde etkilemektedir. Bireyde biriken

bu duygu ve düşünceler kaygı durumu meydana getirir. Kaygı sürekli bir hal alarak bireyin psikolojik sağlığını bozacak boyutlara ulaşabilir. Psikanalistler, psikolojik sağlığın bozulmasının, kişiliğin unsurları olarak kabul edilen id, ego ve süper ego arasındaki denge- nin bozulmasından kaynaklandığını savunurlar.

Yapılan çalışmaların hastalar üzerinde gerçekleştirilmiş olması nedeni ile normalden ziyade anormal veya uyumsuzluğun tanımlanması üzerinde duran bu görüşün çalışmalarının da bu yönde olmasına rağmen, verilere dayanarak sağlıklı kişiliğin tanımlanması konusunda da çalışmışlardır. Freud sağlıklı kişi için "Sağlıklı kişi sevme yeteneğine sahip ve üretici çalışmalar yapabilen kişidir" (Derlega - Janda, 1981). Ayrıca, bu özelliklere sahip bireylerin, çeşitli psiko - seksüel aşamaları daha doyumlu tamamladıklarını savunur.

Burada sözü edilen sevgi, bencillikten uzak ve diğer insanlara yardımcı olma isteğini de içeren bir sevgidir. Üretici çalışma ise bireyin tüm potansiyelini gerçekleştirmesini içerir (Derlega-Janda, 1981).

2.1.2. Davranışçı Yaklaşımın Uyum Kavramı

Bu yaklaşıma göre, insan davranışının temelinde uyaran - tepki ilişkisine dayanan öğrenme yatmaktadır. Davranışçı psikologlar, uyumu, "dıştan gelen uyarıcılara organizmanın uygun tepkide bulunması olarak açıklarlar" (Kızıltan, 1984). İlk öğrenme yaşantıları için elverişli koşullar sağlanmazsa, olumsuz davranışlar öğrenilir. Olumsuz davranışlar başarısızlığa, başarısızlık problemlerle başedememeye, bu durum ise kaygıya ve uyumsuzluğa neden olur. Kişi ve toplum açısından uyumsuz olan bu davranışlar söndürülerek, uygun şartlandırmalarla

uyumlu davranışların oluşturulmasına çalışılır. "Kaynağı ne olursa olsun, kişinin yakınmalarına yol açan belirtiler, yada uyumu bozan davranışlar ortadan kalkınca denge ve düzen yeniden oluşur" (Köknel, 1986).

2.1.3. İnsancıl (Humanistic) Yaklaşımın Uyum Kavramı

Bu yaklaşım Maslow'un öncülüğünde gelişmiştir. İnsanı yaşanan an içinde ele almaktadır (Köknel, 1986). Psikanalitik yaklaşımın aksine, daha çok sağlıklı bireyler üzerinde durmuş ve sağlıklı bireyi tanımlamaya çalışmıştır. "Bu teori, bireylerin düşünceleri, değerleri, duyguları ve beklentileri gibi yönlerine önem verir. Hümanistik teori, içsel yaşantıların kişilik ve davranış üzerinde güçlü bir etki yaptığını kabul eder" (Derlega-Janda, 1981). "Psikolojik sağlığın temeli, bireyin benlik kavramı ile kendi yaşantıları arasındaki bağdaşımıdır" (Kepçeoğlu, 1973). Uyumlu birey, içsel çatışmaları en az olan ve içsel ihtiyaçları ile kişiliğini birleştirebilen bireydir. "Hümanistik teorinin temel noktası, insanın anlaşılması gerektiği konusundaki gerçektir. Bireyi anlayabilmek içinde bireyin kendisine baktığı gibi bakabilmek gerekir" (Derlega-Janda, 1981).

Böyle bir dengenin amacı uyum olarak anlaşılabilir ve uyumsuzluğun bu görüş doğrultusunda yapılacak yaklaşımlarla ortadan kaldırılabilceğini veya psikolojik yardım yapılabileceğini savunur.

2.1.4. Varoloşcu Yaklaşımın Uyum Kavramı

İnsanı gerçekte olduğu gibi tanımaya çalışan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımda insan hür olarak görülür ve çevreden ve kendi içgüdülerinden kurtulmak için çaba gösterir. "İnsanın kendi sorumluluğunu üstlenmesinin onu özgürleştireceğini, ancak özgürlüğünde bir sınırı

olması gerektiğini savunur. Bu sınırdaki insanın içindeki varoluş alanıdır (Gençtan, 1988).

"Varoluş ihtiyacı kişinin kendinden haberdar olmasını, potansiyellerini geliştirip kendi varoluşunu sağlamasını ve bundan sorumlu olmasını, varoluşunu tehdit eden tehlikelerin bilinci içinde bulunmasını, ve varoluşunu tehdit eden bütün tehlikeleri cesaretle ve gerçekçi bir şekilde karşılayabilmesini gerekli kılmaktadır"(Tan, 1986). "İnsanın varoluşunu tehdit eden bu durumlar, kaygı ve uyumsuzluklar meydana getirir" (Kepçeoğlu, 1973).

Varoluşçu yaklaşımın temel hareket noktası olarak gerçeği ve hürriyeti alınca, insanın yaşantısı ve sorumluluklarını kabul edebilme düzeyine eriştiği zaman kapasitelerini kullanabilecek duruma geleceğini savunur. Bu durum ise bireyin uyumlu bir insan olabilmesine neden olur.

2.1.5. Gestaltçı Yaklaşımın Uyum Kavramı

"Bu yaklaşıma göre, insan bir bütün olarak kabul edilir ancak bütün, parçaların toplamı değil, bütünlük içinde koordinasyonu ile bir sistemdir" (Kepçeoğlu, 1973).

Geçtalt yaklaşımı insanı dengeli bir sistem olarak görmektedir. Bu dengenin bozulması sistemi etkiler. Sistemdeki dengesizliği gidermek için organizmada sürekli bir çaba görülür. Bu çabanın sonunda denge kurulmuş ise birey, kendisiyle ve çevresi ile uyum içerisindedir.

"Birey algısal çevre içerisinde yer alan öğeler arasında birlik ve bütünlük oluşturamadığı ve bunlara biçim veremediği için kaygı,

endişe, sıkıntı ve korku duyar ve bu nedenle iletişimi bozulur. Bozulan iletişimi düzeltmek ve etkileşimi sağlamak için algısal çevre düzenlenir (Köknel,1986). Böylece de bozulan denge yeniden sağlanmış olur.

2.1.6. Maslow'un Kişilik Teorisinin Uyum Kavramı

Maslow, yaptığı çalışmalarla bireyin ihtiyaçlarını pramidal bir yapı içerisinde ifade ederek,daha alt düzeyde olan ihtiyaçlar tatmin edildikten sonra bireyin bir üst ihtiyaca motive olabileceğini vurgular.

Maslow oluşturduğu ihtiyaçlar piramidinin alt basamağına fizyolojik ihtiyaçları koymuştur. Piramidin diğer basamaklarını ise sırası ile güvenlik ihtiyacı, sevgi ihtiyacı, saygı ihtiyacı ve en üst basamağı da kendini gerçekleştirme olarak belirlemiştir. Maslow'a göre bu basamakların herhangi birisi normal koşullarda aşılamazsa bireyin bir üst basamağa motive olması düşünülemez. Bu şekilde bireyin uyumsuzluk göstermesi düşünülebilir.

"Uyum kavramını da bu denge içerisinde ifade eden Maslow, bu aşamaların sağlıklı bir şekilde aşılabilmesini denge açısından önemli olduğunu vurgulamaktadır" (Derlega-Janda, 1981).

Çocukluk döneminde anne ve babasından kabul edici ve ılımlı bir davranış görmüş olan yetişkinin, çevresindeki diğer insanlara da sevgi verebileceklerini vurgulayan bu görüşe göre, kabul ve sevgi ihtiyacını çocukluk döneminde yeterince doyuramamış bireylerin bu ihtiyacı daima diğer yetişkinlerden bekleyecek ve hiçbir zamanda yeterli bulmayacakları gerçeği üzerinde durur. "Birey diğerleri tarafından

kabul edildiğini hissederse o kişilerle ilgili duygular geliştirir" (Derlega-Janda,1981). Bu durum bir sonraki aşamaya geçişi simgeler.

Maslow'a göre bir bireyin en üst motivasyon düzeyi kendini gerçekleştirmesidir. Bu düzey bireyin kendine özgü olan gelişimini sağlama ihtiyacını içerir ki, bu aşamaya varmış olan kişiler potansiyellerini ve gizil güçlerini gerçekleştirmiş olan kişilerdir. Böyle bir durum da uyum kavramıyla aynı anlamı taşıyan bir dengeyi ifade eder.

2.1.6. Rogers'in Kişilik Teorisinin Uyum Kavramı

"Rogers'in kişilik konusundaki yaklaşımı, benlik kavramının rolüne ve gerçekleştirmeye eğilimine ağırlık verir ve gerçekleştirmeye eğilimini bireylerin kendilerini gerçekleştirmek ve daha iyi bir yaşam elde edebilmelerini sağlamak için tüm kapasitelerini geliştirebilmeleri konusundaki yetenekleri olarak tanımlar" (Derlega-Janda, 1981). Bu durumda bireyin kendine yeterli olması, yaşantılarını gerçekleştirebilmesi ve yaratıcı olabilmesi gibi kavramların geliştirilmesini içerir.

Bu kavramların geliştirilmesi, kendini gerçekleştirme ile özdeşleşeceğinden uyumlu bireyin niteliklerini ortaya koyabilecek ve bu ortamı sağlayabilecektir.

2.1.7. Sosyal Öğrenme Teorisinin Uyum Kavramı

Bu teori, "davranış değişimine çevresel değişimlerin etkisi ile ilgili genel kuralları içeren bir tutarlılık ve düzenliliği bulma çabalarını kapsayan bir davranış teorisidir" (Derlega-Janda, 1981). Bu

teori, normal veya anormal olsun insan davranışlarının en iyi şekilde, öğrenme prensipleri ile anlaşılabilirliğini vurgular.

Bu teorisyenler uyumlu yada sağlıklı kişiliğin ne olduğunu açıkça belirtmemelerine rağmen normal dışı davranışlarla ilgilenmişlerdir. "Bu görüş, normal dışı davranışların nasıl yordanabileceğine ve nasıl kontrol edilebileceğine ve gerekli ise nasıl değiştirilebileceğine ağırlık verirler" (Derlega-Janda, 1981).

"Uyumu açıkça tanımlamayan bu teorisyenler, uyumun çevre ile ve problemleri ile başedileceğini içerdiği konusunda görüşbirliği içersindedirler" (Derlega-Janda, 1981). Birey, çevresinde gelişen değişkenlikler ile uğraşmak ve kendini gerçekleştirme yolunda hedefleri açısından mücadele etmek şeklindeki çabalardır ve hemen bütün teorilerde geçerlidir.

Uyum kavramına yaklaşım ve tanımlarda, insanın doğal ve toplumsal çevresi ile ilgili konulara değinilmektedir. İnsan kurallarına uyması gerektiği bir toplumda yaşamakta ve aynı zamanda doğal ihtiyaçlarını doyurma çabası içerisinde olmaktadır (Bilal, 1984). Birey, çevresinin istek ve ihtiyaçları ile uzlaştığı durumlarda uyum, uzlaşmazlık durumunda ise uyumsuzluk söz konusu olabilmektedir.

Kızıltan; Symonds'un uyumla ilgili olarak bütünleşme, etkin zeka, gerçeklik sınaması, sorumluluk, duygusal yaşantı, sosyal ilişkiler ve bedeni isteklerin doyum bulması gibi ölçütler ortaya koyduğunu belirtmektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.13).

Kızıltan; Rogers ve Patterson'un psikolojik uyumu, bireyin organizmasındaki yaşantılarının benlik tasarımı ile uyuşması olarak belirttiğini söylemektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.17).

Yörükoğlu, uyumu ruhsağılığı açısından ele alarak, ruh sağılığını, kişinin kendikendisiyle ve çevresiyle dinamik bir denge ve uyum içinde olması şeklinde ifade etmektedir (Yörükoğlu, 1988).

Tan ise, bireyin çevresine uyum ve uyum bozukluklarında benlik tasarımının önemli etkisinin olduğunu belirtir (Tan, 1986).

Topçu ise, anormal davranışı, uyumsuz bir davranış olarak ele almakta ve bireyin varlığını sürdürebilmesine, potnasiyelerini gerçekleştirmesine mani olan bir davranış olarak görmektedir (Topçu, 1986).

Kulaksızıoğlu; Patterson'un uyum güçlüğü gösteren çocukların anne ve babalarına göre daha az demokratik davranan, daha az uyumlu, daha az sosyal olduklarını ve daha disiplinli davrandıklarını belirttiğini vurgulamaktadır (Kulaksızıoğlu, 1989).

Cole ve Morgan, sosyal uyumun en yüksek seviyesi, diğer insanları anlamak ve onlara uymaktan ibaret olduğunu vurgulamaktadırlar (Cole ve Morgan, 1985).

Bilal; Duncan'ın tutarlı ve düzenli bir disiplin uygulayan ancak, daha az kontrol ve denetimde bulunan ailelerin çocuklarının benlik tasarımlarının yüksek olduğunu, bu durumda uyum düzeyini önemli ölçüde etkilediğini belittiğini söylemektedir (Bilal, 1984).

2.2 UYUM KONUSU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMA YAYINLARI

2.2.1. Dış Ülkelerde Yapılan Araştırmalar

Kızıltan; Hogarty ve Katz'ın 15 yaş gençler üzerinde yaptıkları araştırmada kızların, erkeklere göre huzursuzluk, çaresizlik duygusu ve kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirttiklerini vurgulamaktadır (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.21).

Kızıltan; Dunner, Fievrer, Wersman ve arkadaşlarının, yaş ve cinsiyet ile sosyal uyum düzeyi arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmalarında, yaş ve cinsiyet ile sosyal uyum düzeyi arasında önemli ilişkilerin olduğunu tespit ettiklerini belirtmektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.27).

Kızıltan; Secman'ın derslerinde başarılı öğrencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerinin yüksek olduğunu tespit ettiğini belirtmektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.28).

Ana-baba yokluğunun, kişilerin uyumları üzerindeki etkileri ile ilgili olarak yapılan birçok araştırmalarda, ana-babasını kaybedenlerin uyumlarının olumsuz yönde etkilendiği ortaya konulmuştur (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.51).

Kızıltan; Mitchell, Gall ve Gove'nin yaptıkları araştırmalarda ailedeki kişi sayısı fazla olan ailelerin çocukların da uyum bozuklukları tespit ettiklerini belirtmektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.48).

2.2.2. Ülkemizde Yapılan Araştırmalar

Bilal; Günce'nin Ankara Ruhsağılığı ve Araştırma Dispanserine devam eden 13-19 yaşları arasındaki gençler üzerinde yaptığı araştırmasında," bu gençlerin çoğunluğunun otoriter ana-baba özelliğine sahip aile çocukları oldukları, bu gençlerde aşırı boyun eğme, aşırı uysallık, korku ve güvensizlik görüldüğünü ve yetersiz bir kişilik özelliğine sahip olduklarını ortaya koyduğunu belirtmektedir" (Aktaran: Bilal, 1984, s.28).

Kızıltan; Gökay ve Işıl'ın İstanbul Üniversitesinde okuyan 18-22 yaş gurubu öğrenciler üzerinde yaptıkları araştırmada, "İstanbul'lu kız öğrencilerin uyum düzeyinin Anadoludan gelen kız öğrencilerin uyum düzeyinden daha yüksek olduğu, aynı durumda erkek öğrenciler arasında bir farkın bulunmadığını ortaya koyduklarını" belirtmektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.45).

Kızıltan; Özgüven'in Türkiyedeki Üniversite öğrencileri arasında yaptığı araştırmada, "öğrencilerin ailelerinin % 77'sinin demokratik, % 23'ünün otoriter bir yapıya sahip olduğunu belirttiğini" vurgulamaktadır (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.28).

Bilal; Kağıtçıbaşı'nın İzmir'deki lise öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada, "otoriteye dayalı aile ortamının, çocukta otoriter düşünceye yol açmakta olduğunu, bununda genci uyumsuz davranışlara yönelttiğini ifade ettiğini" belirtmektedir (Aktaran: Bilal, 1984, s. 32).

Kızıltan; Varış'ın "ailenin eğitim düzeyinin, ergenlerin bireysel ve sosyal uyumunu etkilemekte olduğunu" belirttiğini söylemektedir (Aktaran: Kızıltan, 1984, s.44).

Kızıltan, Hacettepe Üniversitesinde okuyan öğrencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerini etkileyen etmenler üzerindeki araştırmasında, kısıtlı kültürel çevrelerde, kalabalık ve ekonomik imkanları sınırlı ailelerde yetişen gençlerin uyum düzeylerinin daha düşük olduğunu, bununla genci olumsuz yönde etkilediğini belirtmektedir (Kızıltan, 1984).

Bilal, Ankara Merkez Liselerinde okuyan öğrenciler üzerinde yaptığı araştırmada, demokratik yapıya sahip ailelerin çocuklarının uyum düzeylerinin, otoriter yapıya sahip ailelerin çocuklarının uyum düzeylerinden daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur (Bilal, 1984).

Kuzgun, otoriter, ilgisiz ve demokratik ana-baba tutumlarının bireylerin kendilerini gerçekleştirme düzeyleri üzerine etkileri konusunda yaptığı araştırmada, demokratik tutumu gösteren ana-baba'nın çocuklarının kendilerini gerçekleştirme düzeylerinin yüksek, ilgisiz ve otoriter tutum gösteren ana-baba'nın çocuklarının kendilerini gerçekleştirme düzeylerinin daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır (Kuzgun, 1987).

Özetleyecek olursak, bireylerin uyum düzeylerini etkileyen etkenlerle ilgili yapılan çeşitli araştırma ve kuramsal çalışmaların cinsiyet, yaş, ekonomik durum, aile yapısı ve ilişkileri, ana-baba tutumları, sağlık ve akademik başarıları ile ilgili olanları özet olarak vermeye çalışılmıştır. Burada belirtilen değişkenlerin bireyin uyum düzeyi üzerinde etkili olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Yapılan kuramsal yayın ve araştırmalarda, değişkenler veya yaklaşım biçimi farklılık gösterse de uyumlu bir birey için düşünülen nitelikler konusunda görüş birliği olduğu gözlenebilmektedir. Bu niteliklerin neler olduğu ve neleri ifade ettiği konusunda, (Derlega ve

Janda, 1981) yaptıkları araştırmada uyumlu bir bireyin nitelikleri olarak aşağıdaki özellikleri ortaya koymuşlardır.

Gerçeğin Doğru Olarak Algılanması:Akıl sağlığında en geçerli koşul gerçeğin doğru olarak algılanmasıdır. Eğer bireyler günlük yaşamın gerekliliklerine ve stresslerine uyum yapabiliyorsa ve bunlarla başedebiliyorlarsa gerçeği doğru olarak yorumlama yeteneğine sahiptirler. Eğer bireyler olayları yanlış ve çarpıtılmış olarak algılıyorlar ise uyum için gerekli olan kapasiteye erişememişlerdir. Gerçeğin doğru olarak algılanması,Maslow'un kendini gerçekleştirmiş birey için uygun gördüğü niteliklerden biridir. Gerçeği doğru olarak algılayabilmek için o kişinin yorumlarının bireysel ihtiyaç ve güdülerinden etkilenmemesi gerekir.

Geçmiş ve Gelecekte Yaşamak:Sağlıklı kişiliğe sahip bireyler, geçmiş yaşantılarından yararlanabilen ve gelecek için planlar yapabilen insanlardır. Sağlıklı bireyler özellikle şimdi ile ilgilidirler. Uyumlu kişiler, geçmiş, şimdi ve gelecek arasında uygun bir dengeyi kurmak yeteneğine sahip kişilerdir. Uyumlu kişiler, geçmiş yaşantılarından yararlanan, gelecekle ilgili beklentileri olan ve şimdiki yaşamında yeterince tatminler sağlayan kişidir.

Anlamlı Çalışma:Üretici ve anlamlı çalışmalar yapma yeteneği sağlıklı kişiliğin özelliklerinden biridir. Çalışma, Erikson'a göre tatmin duygusunun başarılması ve benlik saygısının gelişimine önemli katkıda bulunduğunu belirtmektedir. Çalışmadaki doyumsuzluklar,bireyler üzerinde oldukça ciddi problemlere neden olabilirler. Uyumlu bir birey, çalışma alanını seçmiş ve bu alanda üretici olmaya çalışan ve doyumlu çalışmalar yapabilen kişiler olduğu belirtilmektedir.

Sosyal ilişkiler: İnsanların yaşamış oldukları çevrelerindeki diğer insanlarla sosyal ilişkileri vardır. Her insan, çevresindeki diğer insanlar tarafından sevilme ve saygı görmek ihtiyacını hissederler ve bu ihtiyaçlarını diğer insanlarla olan sosyal ilişkileri ile gidermeye çalışırlar. Sağlıklı ve uyumlu kişiliğin temel özelliklerinden biri de sosyal ilişkiler kurabilme yeteneğidir ve bu yeteneğe sahip olan bireyler arkadaşlık ve sevgi ilişkileri kurabilme yeteneğini geliştirmiş kişilerdir. Bu özelliğe sahip bireylerin çok sayıda arkadaşı olabilir. Bunun terside olabilir. Bu durumu Maslow, "Kendini gerçekleştirmiş kişinin çok sayıda kişiye ayıracak zamanı olmayabilir. Ancak, bu tür kişilerin az, yalnız gerçek dostları vardır" (Derlega ve Janda, 1981) şeklinde açıklamaktadır. Sağlıklı ve uyumlu kişiliğe sahip bireyler sosyal ilişkilerinde etkin ve rahat olan kişilerdir. İhtiyaçlarını doyurucu sosyal ilişkiler ile giderebilirler. Bu tür bireyler, kendi amaçlarını gerçekleştirmek için diğerlerini kullanmazlar ve ilişkilerinde karşılıklılık ilkesi geçerlidir.

Duygusal Yaşantı: Sağlıklı ve uyumlu bireyler duygularını en geniş şekliyle hissetmek ve ifade etmek kapasitesine sahip bireylerdir. Bu duygular, ifade edilmesi güç ve hatta arzu edilmeyen niteliklere sahip olsa bile, yaşamdan maksimum tatminin sağlanması için, yaşanması ve ifade edilmesi gerekir. Sağlıklı ve uyumlu bireylerin duygusal yaşantılarının, diğer bireylerin yaşantılarından farklı iki özelliği vardır. Birincisi bu duyguların gerçekçi olması, ikincisi ise sağlıklı duygusal yaşantının etkin bir düzenlilik içerisinde olmasıdır. Yani, duyguların aşırı ve uygunsuz bir biçimde yaşanılması, bu bireyin duyguları üzerinde bir kontrole sahip olmaması ve onları uygun seviyelerde yaşamaması şeklinde ifade edilebilir. Duygular üzerinde aşırı kontrol de, kontrol eksikliği de sağlıklı ve uyumlu kişilik özellikleri değildir.

Benlik: Sağlıklı ve uyumlu kişiliğe sahip bireyler, hem kendilerini, hemde çevresindeki diğer insanları olumlu bir şekilde değerlendirebilirler. Uyumlu kişiler, kendilerini olduğu gibi kabul ederler ve kendilerini gerçekçi bir şekilde değerlendirebilirler. Çünkü onların bireysel ihtiyaçları ve savunmaları kendilerini algılamalarını etkilemez. Dışsal gerçeğin doğru olarak algılanması kadar, bireyin içsel gerçeğini doğru olarak algılaması gerekir (Derlega-Janda, 1981).

BÖLÜM III

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Bu Araştırmanın Modeli

Bu araştırma belirleme niteliğinde bir alan çalışmasıdır. Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin uyum düzeylerinin belirlenmesi, cinsiyet ve sınıf faktörlerine göre uyum düzeyleri arasındaki farklılıkların araştırılmasına ve değerlendirilmesine yöneliktir.

3.2. Araştırma Gurubu

Bu araştırmada, araştırma gurubunu 1990-1991 eğitim - öğretim yılında Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenimlerine devam eden 71 öğrenci oluşturmaktadır. Söz konusu öğrenciler, yarışmalar ve benzer nedenlerle envanterin uygulanması sırasında bölümde bulunan öğrencilerdir.

Adı geçen öğrencilerin sayısal durumu ise sınıf ve cinsiyet faktörlerine göre :

Birinci sınıfta 16 kız 31 erkek, ikinci sınıfta 8 kız 16 erkek, olmak üzere toplam 71 şeklinde bir dağılıma sahiptir.

3.3. Ölçme Aracı

Bu araştırmada verilerin toplanması amacı ile Hacettepe Kişilik Envanteri (H.K.E.) uygulanmıştır.

Hacettepe Kişilik Envanteri (Ek.1), Özgüven tarafından, bireylerin kişilik özellikleri, kişiliğine ait problemlerini, kişisel ve sosyal uyum düzeyleri ile ilgili bilgileri toplamak amacı ile geliştirilmiştir. Envanterde 168 madde bulunmakta ve bu maddelerin 80 tanesi kişisel uyum, 80 tanesi sosyal uyum ve 8 tanesinde kontrol için olmak üzere oluşturulmuştur. Envanterde kişisel uyum dört, sosyal uyum dört olmak üzere toplam sekiz alt ölçek bulunmaktadır. Envanteri oluşturan üç genel ve sekiz alt ölçekle ilgili bilgiler özet olarak aşağıda verilmiştir.

Kişisel Uyum Alt Ölçekleri

Kendini Gerçekleştirme: Kendini gerçekleştirme puanı, kendini gerçekleştiren kişinin davranış özelliği olarak kabul edilen kendine güvenme, kendi yeteneklerinin farkında olma, kendi kendine karar verebilme, doğru bildiğini söyleme, kabul edilme ve bir işe yaradığı duygusu içinde olma gibi niteliklerle ilgilidir. Bireyin bu nitelikteki davranışlarını, puanın yüksek veya düşük olmasına göre değerlendirme yapılmaktadır.

Duygusal Kararlılık: Duygusal kararlılık puanı, bireyin duygusal yönden kararlı olup olmadığını göstermektedir. Duygusal kararlılık düzeyi yüksek olan bireyler, kendine güven duyar, huzurlu, sakin, az üzülen ve alınganlık özelliği göstermeyen bireylerdir. Kendi kararlarını kendileri verirler. Ortaya çıkan yeni durumlardan pek çekinmezler. Acil ve önemli durumlarda etkili kararlar verirler. Duygusal kararlılık puanı düşük olan bireyler, sık sık karamsarlığa ve mutsuzluğa düşerler. Önemsiz meselelerde bile aşırı duygusal tepki gösterirler. Alınganırlar ve çabuk kızarlar. Karşılaştıkları yeni durumlarda çekingen ve korkak davranırlar.

Nevrotik Eğilimler: Nevrotik eğilimleri olan bireyler, halsizlik, yorgunluk, iştahsızlık, baş ağrısı ve görme güçlükleri gibi çeşitli psikosomatik belirtilerin bir veya birkaçından şikayetleri olan kişilerdir. Nevrotik eğilimler puanının yüksek olması bu tür belirtilerin azlığını, düşük olması hali ise nevrotik eğilimlerin fazlalığını göstermektedir.

Psikotik Belirtiler: Aşırı duygusallık, hayal kurma, alınganlık, başkalarıyla uzlaşmama, yalnızlık gibi psikosomatik belirtilerin yüksek olması puanın düşüklüğü ile, iyi bir uyum, sağlıklı ilişkiler gibi nitelikler de puanın yüksek olması ile ifade edilir.

Sosyal Uyum Alt Ölçekleri

Aile ilişkileri: Aile ilişkileriyle ilgili puanın yüksek olması, bireyin ana-baba ve kardeşler arasında iyi ve sağlıklı ilişkiler ve aile bireyleri arasındaki sevgi bağının güçlü olduğunu, aile üyeleriyle bir arada bulunma, çeşitli etkinliklere birlikte katılma sıklıkla görülür. Aile ilişkileri puanının düşük olması ise aile ilişkilerinin düzensizliğini ve uyumsuzluğunu gösterir.

Sosyal ilişkiler: Sosyal ilişkiler puanı, bireyin diğer insanlarla ilişkilerinin niteliği hakkında bilgi verir. Puanın yüksek olması, bireyin sosyal olgunluk yönünden olgun, uyumlu ve sosyal becerilerin mükemmel olduğunu gösterir. Karşılarındaki bireylere daha fazla ilgi gösterme ve onlarla birlikte olmaktan hoşlanma, onları sevmeye görülen niteliklerdendir. Sosyal ilişkiler puanının düşük olması ise, bireyin sosyal ilişki ve beceri yönünden yetersizliğini gösterir. Birey başkaları ile birlikte olmaktan pek hoşlanmaz ve dışarıdan gelen sosyal uyarıcılara karşı tepki göstermede isteksizlik görülür.

Sosyal Normlar: Sosyal normlar puanı, bireyin toplum yaşantısında uyması gereken kural ve toplum değerlerine, diğer bireylerin haklarına saygılı olma, istek ve ihtiyaçlarını toplumla uzlaşarak belli ölçüler içinde karşılayabilme gibi davranışların değerlendirilmesini sağlar. Puanın yüksek olması toplumla uyum içinde olma durumunu, düşük olması ise uyumsuzluk durumunu ortaya koyar.

Antisosyal Eğilimler: Antisosyal Eğilimler puanının düşük olması bireyin bu tür eğilimlere sahip olduğunu gösterir. Bu tür eğilimleri gösteren bireyler, genellikle başkalarına zarar verme, öc alma duygusu içinde olma, kavgacı, sert ve öfkeli, bilinçli olarak toplumsal normlara ters düşen davranışlar gösterirler. Puanın yüksek olması durumunda antisosyal eğilimlerden uzak, toplumsal normlara uyan, belli ölçüler içerisinde davranışlarını ortaya koyan bireyler olduğunu gösterir.

Toplam Puanlar

Kişisel Uyum Puanı: Kendini gerçekleştirme, duygusal kararlılık, nevrotik eğilimler ve psikotik belirtiler alt ölçeklerinden elde edilen puanların toplanmasından oluşmaktadır.

Sosyal Uyum Puanı: Aile ilişkileri, sosyal ilişkiler, sosyal normlar ve antisosyal eğilimler alt ölçeklerinden elde edilen puanların toplanmasından oluşmaktadır.

Genel Uyum Puanı: Kişisel uyum ve sosyal uyum puanlarının toplanmasından oluşmaktadır.

Hacettepe Kişilik Envanterinin Geliştirilmesi

Amaç: Hacettepe Kişilik Envanteri, bazı temel ihtiyaçları karşılamak için geliştirilmiştir (Özgüven, 1980). Bunlar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

a) Psikolojik Danışma Merkezlerine başvuran bireylerin kişilik problemleri ve uyum düzeyleri hakkında bilgiler elde etmek.

b) İleri düzeyde ruh sağlığı problemleri olmayan kişiler üzerinde araştırma yapacak ve klinik alanlara fazla yakınlığı bulunmayan uzman kişilerin, bireylerin duygusal ve uyum sorunları hakkında veri elde edebilecekleri bir envanter geliştirmek.

c) Test geliştirme yöntemleri, verilerin analizi, kullanılan ölçütler ve normlar bakımından ülkemiz insanının durum ve niteliklerini dikkate alan bir araç geliştirmek.

d) Lisans üstü düzeydeki öğrencilere, bir kişilik envanteri geliştirme konusunda uygulamalı bilgiler kazandırmak.

Hacettepe Kişilik Envanterinin Güvenirliği

Envanter, Özgüven (1980) tarafından üniversite öğrencilerinden oluşan 56 kişilik bir gruba 15 gün ara ile iki defa uygulanmış, iki uygulama sonucunda alt ölçeklere ait güvenilirlik katsayılarının 0.58 ile 0.92 arasında olduğu ortaya çıkmıştır.

Envanter, Bilal (1984) tarafından 62 kişiden oluşan lise öğrencisi bir gruba 15 gün ara ile iki defa uygulanmış ve güvenilirlik katsayısının oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. Güvenirlik katsayısı alt ölçeklerde en düşük 0.63 en yüksek 0.93 olarak ortaya çıkmıştır. Envanter günevilirdir.

Hacettepe Kişilik Envanterinin Geçerliliği

Envanter Bilal ve Kızıltan tarafından değişik sayıda öğrenci guruplarına, Spielberger ve arkadaşlarının geliştirdiği ve Le Compte ile Öner'in Türkçe'ye uyarladığı durumluluk-süreklilik Kaygı Envanteri ile birlikte uygulanmış, uyum ve durumluluk-süreklilik kaygı puanları arasındaki korelasyonları araştırmıştır. Sonuçta kaygı düzeyinin yükselmesi, uyum puanlarını düşürdüğünden korelasyonlar eksi çıkmıştır. Sürekli kaygı bir ölçüt olarak ele alındığında, kişisel uyum puanları ile olan ortalamaları -0.58, sosyal uyum puanları ile olan ortalamaları -0.47 ve genel uyum puanları ile olan ortalamaları 0.56 korelasyon bulunmuştur. Elde edilen korelasyonların yönü ve miktarı Hacettepe Kişilik Envanterinin geçerliliği için yeterli bir kanıt sayılmıştır.

Hacettepe Kişilik Envanteri üzerinde, daha önce yapılan güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları yeterli görüldüğünden, yeniden geçerlik ve güvenilirlik araştırmasına gerek duyulmamıştır.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümleme Yöntemleri

Hacettepe Kişilik Envanteri uygulanarak elde edilen kişisel, sosyal ve genel uyum puanları, alt ölçeklere ait puan ayrıntıları da gösterilerek bilgi işlem çizelgesine işlenmiştir. Üç genel ölçeğe göre yapılan uyum düzeylerinin belirlenmesine ilişkin işlemler, özgüven tarafından geliştirilen norm çıkarma tekniğine göre ayrı ayrı yapılmıştır. Sözkonusu norm çıkarma tekniği, özgüven tarafından psikolojik ölçme araçları için geliştirilmiştir. Her ölçek için ayrı normlar çıkarılarak elde edilen sonuçlara göre de, öğrencilerin kişisel, sosyal ve genel uyum düzeyleri ayrı ayrı belirlenmiştir.

Öğrencilerin uyum düzeyleri belirlendikten sonra, varyans analizi uygulanarak sınıf ve cinsiyet faktörlerine göre karşılaştırmalar yapılmış ve bu karşılaştırma sonuçları $\alpha: 0.05$ anlam düzeyinde Tablo:F değeriyle karşılaştırılarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığı tespit edilmiştir.

İkili karşılaştırmalar için T-testi uygulanmıştır. T-testi uygulanmadan önce, grupların varyanslarının eşit kabul edilip edilemeyeceği $\alpha:0.05$ anlam düzeyinde test edildikten sonra, T-testi sonuçları yine $\alpha:0.05$ anlam düzeyinde T-tablo değerleriyle karşılaştırılarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığına karar verilmiştir.

BÖLÜM IV

ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUMLARI

Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde eğitim-öğretimlerine devam eden birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin kişisel, sosyal ve genel uyum düzeylerini tespit etmek ve karşılaştırmak amacı ile uygulanan Hacettepe Kişilik Envanteri'nden (H.K.E) elde edilen bulgular aşağıda tek tek ele alınarak incelenmiştir.

Bu araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf ve cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo I'de verilmiştir.

TABLO I

Araştırma Gurubunu Oluşturan Öğrencilerin
Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Dağılımı

SNF CNS	1. SINIF	2. SINIF	TOP.
KIZ	16	08	24
ERKEK	31	16	47
TOPLAM	47	24	71

Tablo I'de de görüldüğü gibi, araştırma gurubunu oluşturan öğrenciler; birinci sınıfta 16 kız ve 31 erkek ve ikinci sınıfta 8 kız ve 16 erkek olmak üzere toplam 71 kişiden oluşturulmuştur.

4.1. Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile ilgili Bulgular ve Yorumlar

TABLO II
Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile ilgili
Yüzdelik Normlar ve Dağılım Puanları

YÜZDELİK NORM.	UYUM DÜZEYİ	PUAN ARALIKLARI
0.01 - 33.3	DÜŞÜK	0 - 38
33.4 - 66.6	ORTA	39 - 56
66.7 - 99.9	İYİ	57 - 80

Öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin belirlenebilmesi için geliştirilen yüzdelik normlar düşük, orta ve iyi olmak üzere üç grupta değerlendirilmiştir.Yapılan değerlendirme sonunda öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin 0.01-33.3 yüzdelik norm aralığında düşük 33.4-66.6 yüzdelik norm aralığında orta ve 66.7-99.9 yüzdelik norm aralığında iyi şeklinde belirlenmiştir.Yüzdelik norm'una göre puan aralıkları ise 0-38 puan aralığı düşük, 39-56 puan aralığı orta ve 57-80 puan aralığı ise iyi şeklinde tespit edilmiştir.

Bu sonuçlara göre, öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo III'te verilmiştir.

TABLO III

**Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri
İle İlgili Puanların Dağılım Tablosu**

SINIF	CİNSİYET	DÜŞÜK		ORTA		İYİ		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	N
1.	KIZLAR	04	19.05	10	33.33	02	10.00	16	22.54
SINIF	ERKEKLER	09	42.85	11	36.66	11	55.00	31	43.66
2.	KIZLAR	04	19.05	04	13.33	00	00.00	08	11.26
SINIF	ERKEKLER	04	19.05	05	16.68	07	35.00	16	22.54
TOPLAM		21	29.58	30	42.25	20	28.17	71	100.00

Tablo III'de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 29.58'ini oluşturan toplam 21 öğrencinin düşük, % 42.25'ini oluşturan toplam 30 öğrencinin orta ve % 28.17'sini oluşturan toplam 20 öğrencinin de iyi kişisel uyum düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

Ayrıca, birinci sınıf öğrencilerinden 4 kız ve 9 erkek öğrenci düşük, 10 kız ve 11 erkek öğrenci orta ve 2 ve 11 erkek öğrenci'nin de iyi kişisel uyum düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Aynı durum ikinci sınıf öğrenciler için ise, 4 kız ve 4 erkek öğrenci düşük, 4 kız ve 5 erkek öğrenci orta ve 7 erkek öğrencinin de iyi kişisel uyum düzeyine sahip oldukları şeklinde tespit edilmiştir. İkinci sınıf kız öğrencilerden iyi kişisel uyum düzeyine sahip öğrencinin olmadığı tespit edilmiştir.

Öğrencilerin genel olarak kişisel uyum ölçeğinin alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların aritmetik ortalamaları ve bu ortalamaların toplamalarının sınıf, cinsiyet ve alt amaçlara göre dağılımı Tablo IV'de özetlenmiştir.

TABLO IV

Öğrencilerin Kişisel Uyum Alt Ölçeklerinden Elde Ettikleri Puanların Ortalamalarının Sınıf, Cinsiyet ve Alt Amaçlara Göre Dağılımı

H.K.E SINIFLAR		N	A L T Ö L Ç E K L E R				Kişisel UYUM
			Kendini Gerçek.	Duygu. Karar.	Nevro. Eğil.	Psiko. Bel.	
			$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	
TÜM ÖĞRENCİLER		71	14.56	10.08	11.44	09.54	45.62
TÜM	KIZLAR	24	13.66	08.60	10.41	09.10	41.76
	ERKEKLER	47	15.08	10.76	12.06	09.67	47.56
1.SINIFLAR		47	14.18	10.04	11.18	09.70	45.09
1. SINIF	KIZLAR	16	13.19	09.56	10.81	09.81	43.37
	ERKEKLER	31	15.16	10.52	11.55	09.58	46.81
2.SINIFLAR		24	14.57	09.34	11.28	09.07	44.23
2. SINIF	KIZLAR	08	14.13	07.63	10.00	08.38	40.14
	ERKEKLER	16	15.00	11.00	12.56	09.75	48.31

Öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanlara bakıldığında; genel olarak psikotik belirtiler alt ölçeğinden elde edilen puanların diğerlerine oranla daha düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Bunun yanında, en yüksek puanların kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden elde edildiği görülmüştür. Diğer alt ölçeklerden

elde edilen puanlara göre yapılan değerlendirmede ise nevrotik eğim-
limler puanlarının duygusal kararlılık puanlarına oranla daha yüksek
olduğu tespit edilmiştir.

Özellikle, düşük kişisel uyum düzeyine sahip öğrencilerin bile
kendini gerçekleştirme alt ölçek puanlarının diğer üç alt ölçeğe gö-
re çok daha yüksek olması dikkat çekmiştir. Bu duruma neden olan en
önemli etkenin ise, değişik sosyal kesitlerden gelmiş olsalar bile
içerisinde bulundukları beden eğitimi ve spor ortamının kendilerine
sağlamış olduğu güven ve yarışma ortamında kendilerini test ederek
bireysel potansiyelleri hakkında gerçekci bilgi düzeyine sahip olma-
larının katkısı olduğu düşünülebilir.

Tüm Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tüm öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri genelde normal ve iyidir.
Bu ölçekte en yüksek puanlar 14.56 ile kendini gerçekleştirme alt öl-
çeğinden elde etmişlerdir.

Nevrotik eğimler alt ölçek puanları, kendini gerçekleştirme alt
ölçek puanlarına oranla daha düşük olmasına rağmen, 20 sorudan oluşan
alt ölçeklere göre verilen doğru cevap oranı Tablo IV'te de görüldü-
ęü gibi 10'un üzerindedir. Bu alt ölçekten elde edilen doğru cevap
oranı yüzde 50'nin üzerindedir. Bu alt ölçek puanlarındaki durumu
Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde verilen eğitimin fiziksel ve zihin-
sel bir bütünlük içerisinde olması nedeni ile öğrencilerin bedensel
ve zihinsel olarak içerisinde bulundukları bu yoğun ortama organizma
olarak henüz tam uyum sağlayamamış olmalarının katkısı olduğu düşünü-
lebilir. Bir çoğunun, eğitim ortamı dışında, yarışma sporcusu olarak

çeşitli aktivitelerde bulunmalarının da bu yöndeki uyum sağlama sürecinin uzamasını etkilediği düşünülebilir. Zihinsel ve bedensel dinlenmeyi etkileyeceği ve yeterince yerine getirilemediğinde bu süreci yavaşlatacağı bilinen, yeterli beslenememe veya gerekli düzeyde yüksek kalori değeri taşıyan gıdaları düzenli olarak alamamalarının, öğrencilerin nevrotik eğilimler puanlarına etki ettiği düşünülebilir.

Duygusal kararlılık alt ölçeğinden elde edilen puanlar, ortalama 10.08 dir ve bu düzey, alt uyum ölçekleri içerisinde üçüncü sırada yer almaktadır. Duygusal kararlılık puanlarını ifade ederken öğrencilerin içerisinde bulundukları gelişim dönemini dikkate almanın yararı olacağı düşünülebilir. Gelişim dönemi dikkate alındığında, 18-25 yaş arasındaki gençlerin zaman zaman aşırı duygusal tepkiler göstermeleri, acil olarak vermeleri gereken kararlarda zaman zaman yanılgıya düşmeleri veya çabuk kızmaları sık sık görülebilen durumlar olduğundan, bu puanlardaki düzey değerlendirilirken bu yöndeki sorulara verilen cevapların düzeyi üzerinde, öğrencilerin gelişim dönemlerinin etkisi olduğu düşünülebilir.

Öğrenciler, kişisel uyum düzeylerinin belirlenmesi için verilen alt ölçeklerden en düşük puanları psikotik belirtiler alt ölçeğinden elde etmişlerdir ve bu ölçekten alınan puanların ortalaması 9.54' tür. Bu puan o ölçek için kabul edilen normal sınırının biraz altındadır. Bulundukları dönemde gençlerin duygusal olmaları veya geleceğe yönelik olarak hayal kurmaları oldukça sık rastlanan bir durumdur.

Kişisel uyumla ilgili, öğrencilerin elde ettiği puanlar genel olarak normal ve iyidir. Alt ölçeklerden elde edilen puanların farklı düzeyde olmalarına rağmen kendini gerçekleştirme puanlarındaki

yüksek olması önemlidir. Kendini gerçekleştirme düzeyi birçok niteliğin ortak etkisi ile oluşan bir durumu ifade etmesi ve diğer alt ölçeklerden elde edilen puanların ise gelişme dönemlerinde oldukça sık rastlanabilen bir kısım kriterleri kapsamassından ötürü kişisel uyum düzeylerini çok fazla etkileyecek boyutta olmadığı sonucuna varılmıştır.

Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo IV'te de görüldüğü gibi, kız öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 41.76 dır. Bu puan tüm guruplar içerisinde en düşük ortalamalar toplamı olmasına rağmen normal sınırının biraz üzerindedir.

Sözkonusu öğrenciler, kişisel uyum alt ölçekleri içerisinde en düşük puanları ortalama olarak 08.60 ile duygusal kararlılık alt ölçeğinden elde etmişlerdir. Aynı öğrenciler, psikotik belirtiler alt ölçeğinden 09.10, nevrotik eğilimler alt ölçeğinden 10.41 ve kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden 13.66 ortalama puan elde etmişlerdir.

Bu sonuçların ışığı altında kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin genel olarak iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Erkek Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo IV'te de görüldüğü gibi erkek öğrencilerin, kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 47.56 dır. Bu puan normal sınırına göre oldukça yüksektir.

Sözkonusu öğrenciler, kişisel uyum alt ölçekleri içerisinde en düşük puan ortalamasını 09.67 olarak psikotik belirtiler alt ölçeğinden elde etmişlerdir. Aynı öğrenciler, duygusal kararlılık alt ölçeğinden 10.76, nevrotik eğilimler alt ölçeğinden 12.06 ve kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden 15.08 ortalama puan elde etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin genel olarak iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Sözkonusu Beden Eğitim ve Spor Bölümünde öğrenimlerine devam eden kız ve erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin genel olarak iyi olduğunu uygulanan test sonuçlarına göre belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla puanlarındaki yükseklik kişisel uyum düzeyleri arasında herhangi bir farklılığın olduğu sonucunu ortaya koyacak düzeyde değildir. Bu farklılığın temelinde, toplumun değer yargılarının kızlara göre biraz daha tutucu olması nedeni ile, kız öğrencilerin çocukluk ve erişkinlik dönemlerinde geliştirdikleri normlardan kaynaklandığı düşünülebilir. Genel olarak içerisinde bulundukları gelişim döneminin özelliği olarak duygu ve düşüncelerinde sık sık değişkenlikler gözlenmesi veya zaman zaman aşırı duygusal tepki göstermelerini gelişim döneminin doğal sonucu olarak değerlendirmek mümkündür. Kendini gerçekleştirme alt ölçek puanlarındaki yükseklik bu sonuçta ulaşmamız açısından önemli bir etken olarak gözönünde tutulabilir.

Birinci Sınıf Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo IV'te de görüldüğü gibi birinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 45.09 dur. Bu puan normal sınırının üzerindedir.

Sözkonusu öğrenciler kişisel uyum alt ölçekleri içerisinde en düşük puan ortalamasını 09.70 ile psikotik belirtiler alt ölçeğinden elde etmişlerdir. Aynı öğrenciler, duygusal kararlılık alt ölçeğinden 10.04, nevrotik eğilimler alt ölçeğinden 11.18 ve kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden de 14.18 ortalama puan elde etmişlerdir.

Elde edilen puanlara göre birinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Birinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeyleri genel olarak normal ve iyidir. Kendini gerçekleştirme alt ölçek puan ortalamaları erkek ve ikinci sınıf kız öğrencilerin aynı alt ölçekten elde etmiş oldukları puanlardan daha düşük olmasına karşın, kendileri ile ilgili diğer üç alt ölçekten elde etmiş oldukları puanlardan daha yüksektir. Öğrencilerin bu alt ölçekten elde ettikleri puanların ortalaması 13.19'dur. Öğrenciler 10.81 ile diğer en yüksek puanı nevrotik eğilimler alt ölçeğinden elde etmişlerdir. 09.81 ile psikotik belirtiler üçüncü ve 09.56 ile nevrotik eğilimler son sırada yer alacak şekilde puanlar tespit edilmiştir. Genel olarak birinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 43.37 dir. Bu puan normalin üzerinde bir puandır. Nevrotik eğilimler ve psikotik belirtiler alt ölçek puanlarının normalin biraz altında olması, kişisel uyum düzeylerini etkileyecek düzeyde değildir. Kendini gerçekleştirme çok daha kompleks bir kavramı ve daha etkin bir gelişim örüntüsünü ifade ettiği için bu puandaki yükseklik önemlidir.

Bu sonuçlara göre birinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Eldeki verilere göre Tablo IV'te de görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puan ikinci sınıf erkek öğrencilerin dışında elde edilmiş en yüksek puanlardır. Sözkonusu öğrenciler kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden 15.16 ile bütün gruplar içerisinde en yüksek puanı elde etmişlerdir. Aynı öğrenciler kendi içlerinde ikinci yüksek puanı 11.55 ile nevrotik eğilimler alt ölçeğinden elde etmişlerdir. Üçüncü yüksek puanı 10.52 ile duygusal kararlılık alt ölçeğinden elde etmişlerdir. En düşük puan 09.58 ile psikotik belirtiler alt ölçeğinden elde edilmiştir. Alt ölçek puanlarının ortalaması 11.70'dir ve bu puan tüm gruplar içerisinde ikinci yüksek puandır.

Bu sonuçlardan hareket ederek, birinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin iyi olduğu düşünülebilir. Duygusal kararlılık alt ölçek puanlarının normal düzeyine yakın olmakla birlikte yaşadıkları dönemin özelliklerini ifade ediyor olması sebebiyle herhangi bir problem niteliği taşımadığı sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo IV'te de görüldüğü gibi, ikinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 44.23 tür. Bu puan normal sınırının üzerindedir.

Sözkonusu öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden en düşük puan ortalamasını 09.07 ile psikotik belirtiler alt ölçeğinden elde etmişlerdir. Aynı öğrenciler duygusal kararlılık alt ölçeğinden 09.34, nevrotik eğilimler alt ölçeğinden 11.28 ve kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden de 14.57 puan elde etmişlerdir. Elde edilen puanlara göre ikinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Sözkonusu Beden Eğitim ve Spor Bölümünde öğrenimlerine devam eden bir ve ikinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin, genel olarak iyi olduğu uygulanan test sonuçlarına göre belirlenmiştir. Birinci sınıf öğrencilerin ikinci sınıf öğrencilere oranla puanlarındaki yükseklik kişisel uyum düzeyleri arasında herhangi bir farklılığın olduğu sonucunu ortaya koyacak düzeyde değildir.

İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Eldeki verilere göre, Tablo IV'te de görüldüğü gibi, ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanlar kendini gerçekleştirme alt ölçeği dışında diğer öğrencilere oranla daha düşüktür. Özellikle duygusal kararlılık alt ölçeğinden elde edilen puan 07.63 tür ve bu puan tüm ölçekler ve gruplar içerisinde en düşük puandır. Bunun yanında 08.38 olan psikotik belirtiler alt ölçek puanları da yine tüm ölçekler ve gruplar içerisinde en düşük ikinci puandır. Nevrotik eğilimler alt ölçek puanı normaldir ve 10.00 dur. Aynı öğrencilerin kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden elde ettikleri puanlara bakıldığında 14.13 gibi normalin üstünde olduğu görülmektedir.

Bireyin kişisel uyum düzeyi açısından bakıldığında, kendini gerçekleştirme çok daha fazla önem taşımaktadır. Ayrıca, kendini gerçekleştirme kavram olarak daha geniş kapsamlı ve bir çok olgunun uyumlu bir şekilde bir arada bulunma zorunluluğunu gerektirdiği için, bir dereceye kadar diğer alt ölçekleride kapsar ve bu ölçeklere göre daha fazla önem taşır. Bu sonuçlara göre, sözkonusu öğrencilerin diğer alt ölçeklerden elde ettikleri puanların düşük olması, gelişim dönemlerini geçirdikleri aile ve çevrenin etkileriyle geliştirdikleri bireysel normlar ve gelişim dönemi özellikleri olarak değerlendirilebileceğinden normal normal olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

İkinci sınıf erkek öğrencilerin genel olarak kişisel uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanlar normalin üstündedir. Bu gruptaki öğrencilerin psikotik belirtiler alt ölçek puanları normalin biraz altındadır. Diğer alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanlar oldukça yüksektir. Tablo IV'te de görüldüğü gibi kişisel uyum alt ölçeklerinden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 48.31 dir ve bu puan enyüksek toplam ortalamadır. Bu nedenle kişisel uyum düzeyi olarak, sözkonusu öğrenciler en iyi durumdadır.

4.2. Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile ilgili Bulgular ve Yorumlar

TABLO V
Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile ilgili Yüzdelik Normlar ve Dağılım Puanları

YÜZDELİK NORM.	UYUM DÜZEYİ	PUAN ARALIKLARI
0.01 - 33.3	DÜŞÜK	0 - 50
33.4 - 66.6	ORTA	51 - 58
66.7 - 99.9	İYİ	59 - 80

Geliştirilen yüzdelik normlar düşük, orta ve iyi olmak üzere üç grupta değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmede, öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin; 0.01 - 33.3 yüzdelik norm aralığında düşük, 33.4 - 66.6 yüzdelik norm aralığında orta ve 66.7 -99.9 yüzdelik norm aralığında iyi şeklinde belirlenmiştir. Yüzdelik normuna göre puan aralıkları ise 0 - 50 puan aralığı düşük, 51 - 58 puan aralığı orta ve 59 - 80 puan aralığı iyi şeklinde tespit edilmiştir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri değerlendirilmiş ve sonuçlar Tablo VI'da özetlenmiştir.

TABLO VI

**Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri
İle İlgili Puanların Dağılım Tablosu**

SINIF	CİNSİYET	DÜŞÜK		ORTA		İYİ		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1.	KIZLAR	05	25.00	04	18.18	07	24.14	16	22.54
	ERKEKLER	09	45.00	11	50.00	11	37.93	31	43.66
2.	KIZLAR	02	10.00	04	18.18	02	06.91	08	11.26
	ERKEKLER	04	20.00	03	13.64	09	31.03	16	22.54
TOPLAM		20	28.16	22	30.99	29	40.85	71	100.00

Tablo VI'da özetlendiği gibi, öğrencilerin % 28.16'sını oluşturan toplam 20 öğrencinin düşük, % 30.99'unu oluşturan toplam 22 öğrencinin orta ve % 40.85'ini oluşturan toplam 29 öğrencisinde iyi sosyal uyum düzeyine sahip oldukları görülmüştür.

Tablo VI'da da görüldüğü gibi birinci sınıf öğrencilerden 5 kız ve 9 erkek öğrenci düşük, 4 kız ve 11 erkek öğrenci orta ve 7 kız ve 11 erkek öğrencisinde iyi sosyal uyum düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. İkinci sınıf öğrencilerde ise 2 kız ve 4 erkek öğrenci düşük 4 kız ve 3 erkek öğrenci orta ve 2 kız ve 9 erkek öğrencinin de iyi sosyal uyum düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak sosyal uyum ölçeğinin alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların aritmetik ortalamaları ve bu ortalamaların toplamalarının sınıf, cinsiyetlere ve alt amaçlara göre dağılımları Tablo VII'de özetlenmiştir.

TABLO VII

Öğrencilerin Sosyal Uyum Alt Ölçeklerinden Elde Ettikleri Puanların Ortalamalarının Sınıf, Cinsiyet ve Alt Amaçlara Göre Dağılımı

H.K.E SINIFLAR		N	A L T Ö L Ç E K L E R				SOSYAL UYUM
			Aile İliş.	Sosyal İliş.	Sosyal Norm.	Ant.Sos Eğilim.	
			$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	
TÜM ÖĞRENCİLER		71	15.49	13.70	13.97	12.59	55.74
TÜM	KIZLAR	24	15.13	13.22	14.16	12.13	54.64
	ERKEKLER	47	15.84	14.17	13.77	13.06	56.84
1.SINIFLAR		47	15.28	13.42	13.84	12.59	55.12
1. SINIF	KIZLAR	16	14.88	12.94	14.44	12.75	55.01
	ERKEKLER	31	15.68	13.90	13.23	12.42	55.23
2.SINIFLAR		24	15.69	13.97	14.10	12.60	56.35
2. SINIF	KIZLAR	08	15.38	13.50	13.88	11.50	54.26
	ERKEKLER	16	16.00	14.44	14.31	13.69	58.44

Tablo VII'de de görüldüğü gibi, öğrencilerin sosyal uyum alt ölçeklerinden elde ettikleri puanlara bakıldığında; genel olarak anti-sosyal eğilimler alt ölçeğinden elde edilen puanların diğer alt ölçeklere oranla daha düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Bunun yanında

en yüksek puanların aile ilişkileri alt ölçeğinden elde edildiği dikkat çekmiştir. Sosyal normlar ve sosyal ilişkiler alt ölçeklerinden elde edilen puanlar 13.97 ve 13.70 dir.

Özellikle bütün öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların, kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde edilen puanlara oranla daha yüksek olduğu dikkat çekmiştir. Sosyal uyum ile ilgili alt ölçek puanlarının yüksek olması, beden eğitimi ve sporun bireyin sosyalleşmesine olan katkıları ile ifade edilebilir. Sürekli olarak değişik insanlarla birlikte ortak hedefler doğrultusunda ortak mücadele etmek, yarışmak ve tanışıp kaynaşmak birey üzerinde toplumsal yaşam ve sosyal davranışlar konusunda olumlu gelişmelere neden olduğu bilinen bir gerçektir. Bu nedenle sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Tüm Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 55.74 tür ve normalin üstündedir.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden en düşük puanları 12.59 ile antisosyal eğilimler alt ölçeğinden elde etmişlerdir. Bu puan öğrencilerin antisosyal eğilimlere sahip oldukları yönünde bir değerlendirmeyi benimseyecek düzeyde değildir. Aksine normal sınırının üzerinde bir puandır. Fakat diğer alt ölçeklere oranla daha düşüktür. Bunun nedeni, aktif sporcuların müsabaka ve antrenman

ortamında kazanmak için, sahip olmaları gereken mücadeleci ve savaşkan ruhun günlük yaşantılarını azda olsa etkilediği düşünülmüştür.

Öğrenciler sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 13.70, sosyal normlar alt ölçeğinden 13.97 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 15.49 ortalama puan elde etmişlerdir. Bu puanlar dikkate alındığında öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu düşünülmüştür.

Öğrencilerin en yüksek puanları, en küçük sosyal birim olan aile ilişkilerinden aldıklarını vurgulamanın, sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu yönündeki tespitlerimiz biraz daha destek ve geçerlilik bulmuş olacaktır.

Tüm Kız Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Kız öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 54.64 tür. Bu puan tüm gruplar içerisinde en düşük ikinci puan olmasına rağmen normal ve iyi düzeyde bir puandır.

Sözkonusu öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 12.13, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 13.22, sosyal normlar alt ölçeğinden 14.16 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 15.13 ortalama puan elde etmişlerdir.

Bu puanlar dikkate alınarak kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu düşünülmüştür. Bunun yanında sosyal uyum düzeyi olarak bakıldığında 7 kız ve 13 erkek öğrencinin sosyal uyum düzeyleri

normal sınırının hemen altındadır. Bunun nedeni sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde edilen puanların yüksek olması sonucu çıkarılan norm değerlerindeki yüksek olmasıdır. Sözkonusu öğrencilerin toplam 80 sorudan oluşan sosyal uyum ölçeğinde verilen sorular dan elde ettikleri doğru cevap oranı % 50'nin üzerindedir. Bu durum dikkate alınarak öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin orta ve iyi durumda olduğu sonucuna varılmıştır.

Tüm Erkek Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Erkek öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 56.84 tür. Bu puan sosyal uyum konusunda elde edilmiş en iyi ikinci toplam puandır.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğitimler alt ölçeğinden 13.06, sosyal normlar alt ölçeğinden 13.77, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 14.17 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 15.84 ortalama puan elde etmişlerdir.

Elde edilen bu puanlar,tüm guruplar içerisinde elde edilmiş olan en yüksek ikinci puanlardır ve bu puanlara göre sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin genelde iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Birinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 55.12 dir. Bu puan normal ve iyi düzeyde bir puandır.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 12.59, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 13.42, sosyal normlar alt ölçeğinden 13.84, aile ilişkileri alt ölçeğinden 15.28 ortalama puan elde etmişlerdir.

Elde edilen bu puanlara göre, birinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin genelde iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Birinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 55.01 dir. Bu puan elde edilmiş olan en düşük üçüncü puan olmasına rağmen normal düzeyde bir puandır.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 12.75, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 12.94, sosyal normlar alt ölçeğinden 14.44 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 14.88 ortalama puan elde etmişlerdir.

Elde edilen bu puanlara göre sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin genelde iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Birinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 55.23 tür. Bu puan normal ve iyi düzeyde bir puandır.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 12.42, sosyal normlar alt ölçeğinden 13.23, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 13.90 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 15.68 ortalama puan elde etmişlerdir.

Elde edilen bu puanlara göre sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin genelde iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile ilgili Bulgular ve Yorum

İkinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 56.35 dir. Bu puan elde edilmiş olan en yüksek üçüncü ortalama toplam puandır.

Öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 12.60, aile ilişkiler alt ölçeğinden 15.69, sosyal normlar alt ölçeğinden 14.10 ve sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 13.97 ortalama puanı elde etmişlerdir.

Elde edilen bu puanlara göre sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile ilgili Bulgular ve Yorum

İkinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 54.26 dir. Bu puan elde edilmiş olan en düşük ortalama toplam puan olmasına rağmen normal bir puandır.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 11.50, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 13.50, sosyal normlar alt ölçeğinden 13.88 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 15.38 ortalama puan elde etmişlerdir. Bu puanlar genelde elde edilmiş olan en düşük puanlar olmasına rağmen yinede yüksektir.

Bu sonuçlara göre, sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

İkinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 58.44 tür. Bu puan elde edilmiş olan en yüksek puandır.

Öğrenciler sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden, antisosyal eğilimler alt ölçeğinden 13.69, sosyal normlar alt ölçeğinden 14.31, sosyal ilişkiler alt ölçeğinden 14.44 ve aile ilişkileri alt ölçeğinden 16.00 puan elde etmişlerdir. Bu puanlar elde edilmiş olan en yüksek puanlardır.

Bu sonuçlara göre, sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin sosyal uyum puanlarındaki yüksekliği beden eğitimi ve sporun bir işlevinin sonucu olarak ifade etmek mümkündür. Gerek aktif spor yaşantıları, gerekse oyun derslerinin yapısal niteliği olarak birbirleri ile devamlı etkileşim ve yakın ilişki içerisinde olmak durumunda olan öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinde beklenen

gelişmenin olması tamamen doğal bir sonuçtur. Aktif ve uyarani bol olan spor ortamındaki bu birliktelik, öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin gelişmesine olumlu yönden katkı sağlamaktadır. Bunun sonucu olarakta puanlarındaki yükseklik doğal olarak oluşmaktadır.

Özellikle düşük sosyal uyum düzeyine sahip öğrencilerin bile doğru cevap oranlarının % 50'nin üzerinde olması dikkat çekmiştir.

4.3. Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile İlgili Bulgular ve Yorumlar

TABLO VIII

Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile İlgili Yüzdelik Normlar ve Dağılım Puanları

YÜZDELİK NORM.	UYUM DÜZEYİ	PUAN ARALIKLARI
0.01 - 33.3	DÜŞÜK	000 - 085
33.4 - 66.6	ORTA	086 - 109
66.7 - 99.9	İYİ	110 - 160

Öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenebilmesi için geliştirilen yüzdelik normlar düşük, orta ve iyi olmak üzere üç grupta değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda öğrencilerin genel uyum düzeylerinin; 0.01-33.3 yüzdelik norm aralığında düşük, 33.4-66.6 yüzdelik norm aralığında orta ve 66.7-99.9 yüzdelik norm aralığında iyi şeklinde belirlenmiştir. Yüzdelik normlara göre puan aralıkları ise, 000-085 arası düşük, 086-109 arası orta ve 110-160 arası iyi şeklinde tespit edilmiştir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin genel uyum düzeyleri belirlenmiş ve sonuçlar Tablo IX'da özetlenmiştir.

TABLO IX

**Sınıf ve Cinsiyetlere Göre Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri
İle İlgili Dağılım Tablosu**

SINIF	CİNSİYET	DÜŞÜK		ORTA		İYİ		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1.	KIZLAR	04	21.05	09	32.14	03	12.50	16	22.54
	ERKEKLER	09	47.37	11	39.29	11	45.83	31	43.66
2.	KIZLAR	03	15.79	03	10.71	02	08.33	08	11.26
	ERKEKLER	03	15.79	05	17.86	08	33.34	16	22.54
TOPLAM		19	26.76	28	39.44	24	33.80	71	100.00

Tablo IX da görüldüğü gibi, öğrencilerin % 26.76'sını oluşturan toplam 19 öğrencinin düşük, % 39.44'ünü oluşturan toplam 28 öğrencinin orta ve % 33.8'ini oluşturan toplam 24 öğrencinin de iyi genel uyum düzeyine sahip oldukları görülmüştür.

Tablo IX da görüldüğü gibi, birinci sınıf öğrencilerinden 4 kız ve 9 erkek öğrenci düşük, 9 kız ve 11 erkek öğrenci orta ve 3 kız ve 11 erkek öğrencinin iyi genel uyum düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. İkinci sınıf öğrencilerinde ise, 3 kız ve 3 erkek öğrenci düşük, 3 kız ve 5 erkek öğrenci orta ve 2 kız ve 8 erkek öğrenci iyi genel uyum düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir.

Öğrencilerin gelen olarak genel uyum düzeylerinin belirlenmesi amacıyla uygulanan Hacettepe Kişilik Envanterin'den elde ettikleri puanların aritmetik ortalamaları ve bu ortalamalarının sınıf, cinsiyet ve alt amaçlara göre dağılımları Tablo X'da özetlenmiştir.

TABLO X

Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi için Uygulanan Hacettepe Kişilik Envanterinden Elde Ettikleri Puanların Ortalamalarının Sınıf, Cinsiyet ve Alt Amaçlara Göre Dağılımı

H.K.E <	
--	--

Tablo X'da görüldüğü gibi, öğrencilerin genel uyum düzeylerini belirleyen puanlar kişisel ve sosyal uyum düzeylerini belirleyen alt ölçeklerden elde edilen puanların ortalamaları toplamından elde edilmiştir. Bu nedenle öğrencilerin genel uyum düzeylerini etkileyen faktörler alt ölçeklerle ilgili faktörlerdir. Bu faktörler, kişisel uyum ve sosyal uyum düzeylerinin araştırılması aşamasında ele alınarak üzerinde durulmuştur.

Özetle öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesi amacı ile uygulanan Hacettepe Kişilik Envanterinden elde edilen puanlar dikkate alındığında kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde edilen puanların sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde edilen puanlara oranla daha düşük olduğu görülmüştür.

Genel olarak değerlendirildiğinde aile ilişkileri ve kendini gerçekleştirme alt ölçeklerinden elde edilen puanların tüm alt ölçeklerden elde edilen puanlara oranla daha yüksek bulunmuştur.

Bireyin uyum düzeyi açısından kendisi ve ilk sosyalleşmenin başladığı yer, yani aile ortamı oldukça önem taşır. Özellikle bireyin benlik ve üst benliğinin oluşumunda aile ortamının dolayısı ile de ana-baba tutumlarının önemi psikanaliz konusunda araştırma yapan birçok bilim adamı tarafından da oldukça desteklenen bir konudur. Bu nedenle bu alt ölçek puanlarındaki yükseklik öğrencilerin uyum düzeyleri konusunda karar verilmesini olumlu yönde destekleyen bir durumdur.

Tüm Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, tüm öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı

45.62 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 55.74 tür. Elde edilen genel uyum puanı ise 101.36 dır. Elde edilen bu puan orta olarak kabul edilen normlar bir puandır. Bu sonuca göre genelde tüm öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta olduğu sonucuna varılmıştır. Genel uyum puanı üzerinde bazı alt ölçek puanlarının düşük olmasının etkisi olduğu düşünülmüştür. Bununla beraber içerisinde bulundukları gelişim döneminde yaşadıkları çeşitli psikolojik problemlerin yaşanmasına bağlı olarak psikotik belirtiler, duygusal karaklılık ve antisosyal eğilimler gibi bazı alt ölçek puanlarının düşük olması normal kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur.

Genellikle kabul edilmiştir ki gençlik dönemi, gencin erinlikle ilgili fizyolojik değişikliklere gösterdiği ilk psikolojik tepkilerle başlar, gerçekçi biçimde kişiliğini bulmasına kadar sürer (Ekşi, 1990).

Ekşi'nin tespit ettiği gibi gençlerin, gençlik dönemi birçok psikolojik problemlerin ve bu problemlere yönelik tepkilerin yaşandığı bir dönemdir. Bu nedenle yukarıda belirtildiği gibi bazı alt ölçek puanlarının düşük olması gençlik döneminin doğal bir sonucudur.

Sonuç olarak, genelde tüm öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Tüm Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, kız öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı

41.76 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 54.64 dır. Elde edilen genel uyum puanı ise 96.4 dır. Elde edilen bu puan orta olarak kabul edilen normal bir puandır. Bu sonuca göre sözkonusu öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Özellikle kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde edilen puanların düşük olması, genel uyum puanlarını etkilemiştir. Kişisel uyum düzeylerinin orta olduğu daha önce belirlenmiş olan sözkonusu öğrencilerin, genel uyum düzeylerini sosyal uyum ile ilgili alt ölçek puanları olumlu yönde etkilemiştir.

Genel uyum puanları tüm guruplar içerisinde en düşük ikinci puan olmasına rağmen orta düzeye sahip olan kız öğrencilerin sözkonusu puanlarının diğer guruplara oranla düşük olmasının temelinde, toplumumuzun erkeklere oranla kızlar konusunda daha tutucu olmaları nedeni ile psikolojik problemlerden daha fazla etkileniyor olmaları düşünülmüştür.

Sosyal yaşantıları konusunda karşılaşılan problemler ve bu alanda duyulan ihtiyaçların çoğu zaman bu tutucu tutum ve davranışların etkisi altında yön değıştirmesi veya baskı altına alınmasının gideerek aynı konulardan kızların sürekli olarak kaçınmasına ve anksiyete duymasına neden olduğu düşünülmüştür. Çünkü toplumun değer yargıları erkekler için hoşgürölü olabildiği birçok konuda çoğu zaman kızlar için gereken hoşgörüü esirgemektedir. Bunun sonucu olarak, toplumla çatışmama gibi bir anksiyeteyi kızlar erkeklere oranla daha fazla yaşamaktadır. Özellikle karşı cinse duyulan ilgi konusunda ana-baba tutumlarının etkisi altında olan genç kızların bu konuda karşılıştıkları problemlerin, konuya ilişkin puanlarını etkilediği ve düşmesine

neden olduğu sonucuna varılmıştır. Bu nedenle elde edilen puanların diğerlerine oranla doğal olarak biraz daha düşük olması normal bir sonuç olarak kabul edilmiş ve genel olarak genel uyum düzeylerinin orta ve iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Tüm Erkek Öğrencilerin Genel Uyum Düzeylerinin Belirlenmesi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, erkek öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 47.56 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 56.84'dür. Elde edilen genel uyum puanı ise 104.40'dır. Elde edilen bu puan orta olarak kabul edilen normal bir puandır. Bu sonuca göre, genelde tüm erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta olduğu sonucuna varılmıştır.

Erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin belirlenmesini sağlayan kişisel uyum ile ilgili puanların, sosyal uyum ile ilgili puanlara oranla daha düşük olduğu gözlenmiştir. Bu düşüklüğün nedeni aktif spor yaşantılarının kendilerine kazandırdığı sosyal çevre ve takım arkadaşılığının okul arkadaşlığı ile iyi bir grup dinamizminin oluşmasını sağlamış olması düşünülebilir. Bunun yanında kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden psikotik belirtiler alt ölçek puanlarındaki düşüklüğün de sözkonusu öğrencilerin bu farklılık üzerinde etkili olduğu düşünülmüştür.

Elde edilmiş puanlar dikkate alınarak erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile ilgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, birinci sınıf öğrencilerinin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerinden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 45.09 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 55.12 dir. Elde edilen genel uyum puanı ise 100.21 dir. Elde edilen bu puan orta düzeyde kabul edilen normal bir puandır. Bu sonuca göre genelde birinci sınıf öğrencilerinin genel uyum düzeylerinin orta olduğu sonucuna varılmıştır.

Sözkonusu öğrencilerin de kişisel uyum ölçeğinden elde ettikleri puan, sosyal uyum ölçeğinden elde ettikleri puana oranla daha düşüktür. Kendini gerçekleştirme alt ölçek puanları yüksek olan bu öğrencilerin, sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanlar da yüksektir. Her iki durumun da beden eğitimi ve spor ortamının sağlamış olduğu imkanlar ile kazanılan kendine güven duygusunun yanında, uygulamalı derslerdeki ortak çalışma gerekliliğinin kazandırdığı sosyalleşme olgusundan kaynaklandığı düşünülmüştür.

Bu sonuçlara göre birinci sınıf öğrencilerinin genel uyum düzeylerinin genelde iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile ilgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrencilerinin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 43.37 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları 55.01 dir. Genel uyum puanı ise

98.38 dir. Elde edilen bu puan orta düzeyde kabul edilen normal bir puandır. Bu sonuca göre genelde birinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta olduğu sonucuna varılmıştır.

Sözkonusu öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçek puanları oldukça düşük kabul edilebilir. Özellikle psikotik belirtiler ve duygusal kararlılık alt ölçek puanları düşük düzeydedir. Sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanlar, kişisel uyum ölçeğine oranla daha yüksektir. Düşük düzeyde elde edilen alt ölçek puanları, sözkonusu öğrencilerin genel uyum düzeylerini etkileyecek düzeyde olmamasının yanında gençlik döneminde yaşanan bir takım olumsuzlukların doğal kabul edilebilen bir sonucu olarak değerlendirilebileceği düşünülmüştür.

Bunun sonucu olarakta sözkonusu öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta olduğu sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 46.81 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 55.23 dür. Elde edilen genel uyum puanı ise 102.04 dür. Bu puan orta olarak kabul edilen normal bir puandır. Bu sonuca göre genelde birinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta olduğu düşünülebilir.

Elde edilen genel uyum puanı tüm gruplar içerisinde elde edilmiş en yüksek üçüncü puandır. Özellikle kendini gerçekleştirme alt ölçeğinden en yüksek puanı sözkonusu öğrenciler elde etmişlerdir. Aile

ilişkileri alt ölçeğinden ise kendi içlerinde en yüksek puanı elde etmişlerdir. Psikotik belirtiler alt ölçek puanlarının normalin altında olması gençlik dönemi için normal kabul edilebilen bir sonuçtur.

Bu sonuçlara göre birinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin genelde orta ve iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile İlgili

Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, ikinci sınıf öğrencilerinin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 44.23 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 56.35 dir. Elde edilen genel uyum puanı ise 100.58 dir. Bu puan orta olarak kabul edilen normal bir puandır. Bu sonuca göre genelde ikinci sınıf öğrencilerinin genel uyum düzeylerinin orta düzeyde olduğu düşünülmüştür.

Sözkonusu öğrencilerin sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanlar, kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanlara oranla oldukça yüksektir. Özellikle psikotik belirtiler ve duygusal kararlılık alt ölçeklerinden elde edilen puanlar, diğer puanlara oranla oldukça düşük olmasına rağmen kişisel uyum ve genel uyum düzeylerini etkileyecek düzeyde değildir. Kişisel uyum ölçeği değerlendirildiğinde kendini gerçekleştirme gibi birçok özelliği bir arada bulunduran alt ölçek puanının yüksek olması, öğrenciler konusunda karar verilmesinde etkili olmuştur.

Bu nedenle sözkonusu öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta ve iyi düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gib, ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 40.14 dür ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde ettikleri puanların ortalamaları toplamı 54.26 dır.Elde edilen genel uyum puanı ise 94.40 dır. Elde edilen bu puan orta düzeyde kabul edilen bir puandır. Bu sonuca göre, ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta düzeyde olduğu düşünülmüştür.

Sözkonusu öğrencilerin elde etmiş oldukları puanlar, tüm gruplar içerisinde elde edilmiş olan en düşük puanlar olmalarına karşın uyum düzeylerini etkileyecek düzeyde olmadıkları düşünülmektedir. Özellikle kişisel uyum ile ilgili duygusal karaklılık ve psikotik belirtiler alt ölçek puanları tüm gruplar içerisinde elde edilmiş en düşük puanlardır. Uyumsuzluk belirtisi olarak kabul edilebilecek düzeyde olmamasına rağmen sözkonusu puanlardaki düşüklüğün nedeni olarak tüm kız öğrencileri değerlendirirken belirtilen nedenler gösterilebilir.

Bu nedenle, ikinci sınıf kız öğrencilerin de genel uyum düzeylerinin iyi olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo X da görüldüğü gibi, ikinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 48.31 ve sosyal uyum ile ilgili alt ölçeklerden elde etmiş oldukları puanların ortalamaları toplamı 58.44 dür. Elde

edilen genel uyum puanı ise 106.75 dir. Elde edilen bu puan orta düzeyde kabul edilen bir puandır.Bu sonuca göre, ikinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta düzeyde olduğu düşünülmüştür.

Sözkonusu öğrencilerin uyum düzeyleri, kişisel, sosyal ve genel uyum puanları ile olumlu yönde etkilenmiştir.Tüm guruplar içerisinde en yüksek puanları elde etmişlerdir.Bu nedenle ikinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin orta ve iyi düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Belirleme türünde yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin uyum düzeylerinin oldukça iyi olmasının yanı sıra, bireysel olarak bazı öğrencilerin uyum düzeylerinin diğer öğrencilere oranla daha düşük olduğu gözlenmiştir.Bu durum üzerinde geçmiş yaşantılarının, bireysel farklılıklarının ve en önemlisi içerisinde yaşadıkları dönemin etkileri olduğu düşünülmüştür.

Özellikle bütün öğrencilerin kendini gerçekleştirme alt ölçek puanlarının yüksek olması önemlidir. Eğitimin sonsal amacının bireyin kendini gerçekleştirmesine yardımcı olmak olduğunu göz önüne alındığında sözkonusu puanların yüksek olması dahada fazla önem kazanır.

Öğrencilerin uyum düzeyleri ile ilgili psikotik belirtiler, duygusal karaklılık ve nevrotik eğilimler gibi bazı alt ölçek puanlarının biraz daha düşük olmasının önemli nedenleri arasında, gençlik döneminin yarattığı psikolojik porblemler ve çağımızda giderek zorlaşan ve hızla değişen yaşam koşullarının bireylerin yaşamını olumsuz yönde etkilemesi olarak düşünülebilir. Şüphesizki bu durumdan en fazla etkilenen gençler olmaktadır.Yaşam koşullarının gençlik döneminde

karşılaşılan psikolojik problemlerin çözümlenmesini dahada güçleştirdiği düşünüldüğünde elde edilen puanların biraz daha düşük olması normal bir sonuç olarak değerlendirilmiştir.

"Diğer taraftan son yıllarda çağdaş yaşam çok güçleşmiştir. Gittikçe'de güçleşmektedir. Hiç bir çağda gençlik böylesine büyük sorunlarla karşı karşıya gelmemiştir. Bu nedenle zamanımızda gençlik bunalımları bir anlamda olağan kabul edilmeye başlanmış, iniş çıkışlar gelişimin uyum belirtileri olarak görülmüştür. Bu nedenle "ben hiç mesele çıkarmayan ve bir bozukluk hissetmeyen genç için daha çok endişe duyarım" diyen ruh hekimleride çıkmıştır" (Ekşi 1985).

Ekşinin de vurguladığı durum sözkonusu puanları normal kabul etmemizi desteklemektedir.

Kendini Gerçekleştirme puanının yüksek olması, sözkonusu diğer alt ölçeklerden elde edilen puanların biraz daha düşük olması, bireyin uyum düzeyi ve kendini gerçekleştirme düzeyi olarak fazlaca etkilenmediğini göstermektedir. Bu durum, sözkonusu puanların düşüklüğünü normal kabul etmemiz için ikinci bir önemli nedendir.

Ginot,18 yaşındaki bir gence kişiliğini tanımlamasını söylediğinde şu olumlu özellikleri sıralamış: "Bazan dikkatli, cesur, akıllı, çalışkan, dost, yardımsever, nazik, sadık, becerikli, titiz, söz dinler,terbiyeli, güvenilir, ciddi, uyanık ve tatlı olurum." ve eklemiş "Bazende bu saydıklarımın hiçbirisi değilim!"(Aktaran: Yörükoğlu,1989). Bir genç yaşadığı değişken ruhsal durumunu ve çelişkilerini bundan daha güzel anlatamazdı.

Anna Freud gençleri, "Genç hem son derece bencildir, ilginin ve dünyanın merkezi gibi görür kendini, hem son derece fedakardır, bir

an düşünmeden kendini feda edebilir. Hem insanlardan kaçır, yalnızlı-
ğı sever, hemde büyük bir istekle kendini topluma adar. Bir lidere
körü körüne boyun eğer bir yanda, bütün lider ve yetişkinlere karşı
çıkır diğır yanda. Çok maddecidir bir an, yüksek bir idealizmle dolu-
dur diğır an.İnsanlara karşı kaba ve düşüncesizdir biran, son derece
içli, merhametli ve duygusaldır diğır an" şeklinde tanımladığını be-
lirtmektedir (Aktaran: Ekşi, 1985, s.25).

Ginot ve Anna Freud'un tanımladıkları ve niteliklerini vurgula-
dıkları gençlik ve gençlik dönemini yaşamak durumunda olan bu gençle-
rin de sözkonusu koşullardan etkilendiğini vede bu durumunun puanla-
rını olumsuz yönde etkilemesini normal bir sonuç olarak değerlendiri-
mek mümkündür.

Bazı öğrencilerin ki bu öğrencilerin sayısı araştırma gurubunun
yaklaşık yüzde 28'ini oluşturmaktadır,uyum düzeylerinin düşük olarak
ortaya çıkması, yukarıda belirtilen durumlardan biraz daha fazla et-
kilenmiş olmaları ile ifade edilebilir.

Ayrıca, sözkonusu öğrencilerin durumunu bir uyumsuzluk belirtisi
olarak görmemek gerekir. Anna Freud'un belirttiğı gibi "bu çağın
uyumsuzluğu bir sağlık belirtisi sayılmalıdır" (Aktaran : Yörükoğlu,
1989, s.119).

".....çok uyumlu görünen gençlere olgun kişiler olarak değil,
kimlik arayışından korkan, kabuk değıştirmenin sıkıntılarını göze a-
lamayan kişiler olarak bakmak gerekir. Bu gençler uyumsuzluklarını
geleceğe saklarlar bir bakıma. Aileden ilk ayrılıştı dengelerini yi-
tirip tökezleyebilirler" (Yörükoğlu, 1989).

"Alt benlikten ve çevreden gelen baskılar nedeniyle bocalayan, bir çıkış yolu arayan bir kişidir genç. Bunun için uyum denemeleri yapması gerekir. Önce engelleri aşan, yatağını bulunca durulan bir sel gibidir gençlik. Gençte beliren duygusal bocalamalar ve aykırı davranışlar hep bu yolunu arama denemelerinin sonucudur. Hiç kuşkusuz duygu ve davranış sapmalarının belli sınırlar içerisinde kalması beklenir. Gençliğini yaşıyor diye gençlerde beliren her aykırı özelliği sağlık göstergesi saymak olanaksızdır" (Yörükoğlu, 1989).

Yörükoğlu'nun da vurguladığı gibi ne fazla uyumluluğu bir sağlık belirtisi olarak görmek nede uyumsuzluğu bir sağlıksızlık belirtisi olarak görmek, gençlik dönemi için doğru bir yargı değildir.

Aldıkları eğitimin düzeyini ve niteliğini de göz önüne aldığımızda, beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin uyum düzeyleri ile ilgili elde edilen bulguların gençlik dönemi için öngörülen bir takım çelişkilere uygun sonuçlar olarak değerlendirilmesi mümkündür. Söz konusu öğrencilerin bu çelişkilerden çok fazla etkilenmediği ve de karşılaştıkları problemlerini belirli ölçüde çözümleyerek uyumluluklarının devamını sağlayabildikleri sonucuna varılmıştır.

4.4. Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki
Farklılıkların Araştırılması.

Tüm Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki
Farklılığın Araştırılması

TABLO XI

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF/CNS	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	43.37	09.90	0.84
2.KIZ	08	40.14	08.37	
1.ERK.	31	46.81	14.20	
2.ERK.	16	48.31	12.90	

Sd : 3 , 67 p > .05

Öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucun-
da, elde edilen sonuçlar Tablo XI'de özetlenmiştir.

Bu sonuçlara göre, Tablo XI'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ önem ve 3 - 67 serbestlik derecesinde hesaplanan F değeri (F_h), Tablo F de-
ğerinden küçüktür. Elde edilen bu sonuçlara göre öğrencilerin kişi-
sel uyum düzeyleri arasında, $\alpha=0.05$ önem derecesinde yapılan varyans
analizi sonuçlarına göre anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna
varılmıştır.

Birinci Sınıf Öğrenciler ile İkinci Sınıf Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapmaları ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.SNF.	47	45.09	14.49	1.55
2.SNF.	24	44.23	11.62	

Sd : 46 , 23 $p > .05$

Tablo XII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 46-23 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XIII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.SNF.	47	45.09	14.49	0.25
2.SNF.	24	44.23	11.62	

Sd : 69 $p > .05$

Tablo XIII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf öğrenciler ile ikinci sınıf öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması

sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.25 dir. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T (0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre de grupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

**Erkek Öğrenciler ile Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri
Arasındaki Farklılığın Araştırılması**

TABLO XIV

**Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi**

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
ER.LER	47	47.56	13.77	2.14
KIZLAR	24	41.77	09.40	

Sd : 46 , 23 p > .05

Tablo XIV'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 46-23 serbestlik derecesinde, $F(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XV

**Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi**

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
ER.LER	47	47.56	13.77	1.85
KIZLAR	24	41.77	09.40	

Sd : 69 p > .05

Tablo XV'de de görüldüğü gibi,erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 1.85 dir. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre de grupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile Birinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XVI

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	43.37	09.90	0.48
1.ERK.	31	46.81	14.20	

Sd : 15 , 30 p > .05

Tablo XVI'da görüldüğü gib $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-30 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XVII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	43.37	09.90	-0.46
1.ERK.	31	46.81	14.20	

Sd : 45 p > .05

Tablo XVII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile birinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -0.46'dır. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre de gurupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XVIII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
2.ERK.	16	48.31	12.90	2.37
2.KIZ	08	40.14	08.37	

Sd : 15 , 07 p > .05

Tablo XVIII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h , 15-7 serbestlik derecesinde $F(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XIX

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değerleri ile Önemlilik Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
2.ERK.	16	48.31	12.90	1.66
2.KIZ	08	40.14	08.37	

Sd : 22 p > .05

Tablo XIX'de görüldüğü gibi, ikinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 1.66 dır. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

**Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin
Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması**

TABLO XX

**Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değerleri ile Önemlilik Derecesi**

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	43.37	09.90	0.58
2.ERK.	16	48.31	12.9	

Sd : 15 , 15 p > .05

Tablo XX'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-15 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXI

**Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi**

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	43.37	09.90	-1.21
2.ERK.	16	48.31	12.90	

Sd : 30 p > .05

Tablo XXI'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda

hesaplanan T değeri -1.21 dir. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.ERK.	31	46.81	14.20	2.87
2.KIZ	16	40.14	08.37	

Sd : 30 , 15 p > .05

Tablo XXII'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 30-15 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXIII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.ERK.	31	46.81	14.20	1.28
2.KIZ	16	40.14	08.37	

Sd : 45 p > .05

Tablo XXIII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 1.28 dir. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXIV

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	43.37	09.90	1.39
2.KIZ	08	40.14	08.37	

Sd : 15 , 07 p > .05

Tablo XXIV'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-7 serbestlik derecesinden $F(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXV

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standar Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	43.37	09.90	0.81
2.KIZ	08	40.14	08.37	

Sd : 22 $p > .05$

Tablo XXV'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.81 dir. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre gurupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Erkek
Öğrencilerin Kişisel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın
Araştırılması

TABLO XXVI

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.ERK.	31	46.81	14.20	1.21
2.ERK.	16	48.31	12.90	

Sd : 30 , 15 $p > .05$

Tablo XXVI'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 30-15 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXVII

Gurupların Kişisel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önemlilik Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.ERK.	31	46.81	14.20	-0.35
2.ERK.	16	48.31	12.90	

Sd : 45 p > .05

Tablo XXVII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -0.35 dir. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların kişisel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

4.5.Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların Araştırılması

Tüm Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXVIII

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değerleri ile Önem Derecesi

SNF/CNS	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	55.01	08.98	0.42
2.KIZ	08	54.26	10.03	
1.ERK.	31	55.23	10.32	
2.ERK.	16	58.44	09.36	

Sd : 3 , 67 p > .05

Öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, elde edilen sonuçlar Tablo XXVIII'de özetlenmiştir.

Bu sonuçlara göre, Tablo XXVIII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ önem ve 3-67 serbestlik derecesinde hesaplanan F değeri (F_h), Tablo F değerinden küçüktür. Elde edilen bu sonuçlara göre öğrencilerin sosyal uyum düzeyleri arasında, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde yapılan varyans analizi sonuçlarına göre anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Öğrencileri ile İkinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXIX

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.SNF.	47	55.12	08.41	0.81
2.SNF.	24	56.35	09.32	

Sd : 46 , 23 p > .05

Tablo XXIX'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 46-23 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXX

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.SNF.	47	55.12	08.41	0.56
2.SNF.	24	56.35	09.32	

Sd : 69 p > .05

Tablo XXX'da görüldüğü gibi, birinci sınıf öğrenciler ile ikinci sınıf öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan

T değeri 0.56 dır. Bu değeri T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Erkek Öğrenciler ile Kız Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXI

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
ER.LER	47	56.84	09.62	0.96
KIZLAR	24	54.64	09.79	

Sd : 46 , 23 p > .05

Tablo XXXI'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 46-23 serbestlik derecesinde F(0.025) Tablo değerinden büyük ve F(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXII

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
ER.LER	47	56.84	09.62	0.90
KIZLAR	24	54.64	09.79	

Sd : 69 p > .05

Tablo XXXII'de görüldüğü gibi, erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.90 dır. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile Birinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXIII

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	55.01	08.98	0.75
1.ERK.	31	55.23	10.32	

Sd : 15 , 30 p > .05

Tablo XXXIII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-30 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXIV

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	55.01	08.98	-0.07
1.ERK.	31	55.23	10.32	

Sd : 45 $p > .05$

Tablo XXXIV'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile birinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -0.07 dir. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre gurupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin
Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXV

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
2.ERK.	16	58.14	09.36	0.87
2.KIZ	08	54.26	10.03	

Sd : 15 , 07 $p > .05$

Tablo XXXV'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-7 serbestlik derecesinde $F(0.025)$ Tablo değerinden

büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXVI

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
2.ERK.	16	58.14	09.36	0.93
2.KIZ	08	54.26	10.03	

Sd : 22 $p > .05$

Tablo XXXVI'da görüldüğü gibi, ikinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.93 tür. Bu değer $T(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $T(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXVII

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	55.01	08.98	0.92
2.ERK.	16	58.44	09.36	

Sd : 15 , 15 $p > .05$

Tablo XXXVII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-15 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXVIII

Gurupların Sosyal uyum ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	55.01	08.98	-1.05
2.ERK.	16	58.44	09.36	

Sd : 30 p > .05

Tablo XXXVIII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -1.05 dir. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXIX

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.ERK.	31	55.23	10.32	1.05
2.KIZ	08	54.26	10.03	

Sd : 30 , 07 p > .05

Tablo XXXIX'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 30-7 serbestlik derecesinde F (0.025) Tablo değerinden büyük ve F(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXX

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değerleri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.ERK.	31	55.23	10.32	0.23
2.KIZ	08	54.26	10.03	

Sd : 37 p > .05

Tablo XXXX'da görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.23 tür. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük

ve $T(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXXI

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	55.01	08.98	0.8
2.KIZ	08	54.26	10.03	

Sd : 15 , 07 p > .05

Tablo XXXXI'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-7 serbestlik derecesinde F (0.025) Tablo değerinden büyük ve F(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXXII

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	55.01	08.98	0.22
2.KIZ	08	54.26	10.03	

Sd : 22 $p > .05$

Tablo XXXXII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.22 dir. Bu değer $T(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $T(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre gurupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin
Sosyal Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXXIII

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.ERK.	31	55.23	10.32	1.21
2.ERK.	16	58.44	09.36	

Sd : 30 , 15 $p > .05$

Tablo XXXXIII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 30-15 serbestlik derecesinde $F(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre,

karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXXIV

Gurupların Sosyal Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.ERK.	31	55.23	10.32	-1.04
2.ERK.	16	58.44	09.36	

Sd : 45 p > .05

Tablo XXXXIV'de görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin sosyal uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -1.04'dür. Bu değer $T(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $T(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların sosyal uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

4.6. Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların Araştırılması

Tüm öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO XXXXV

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

SNF/CNS	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	098.38	17.66	0.62
2.KIZ	08	094.40	16.30	
1.ERK.	31	102.04	23.50	
2.ERK.	16	106.75	20.60	

Sd : 3 , 67 p > .05

Öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda elde edilen sonuçlar Tablo XXXXV'de özetlenmiştir.

Bu sonuçlara göre, Tablo XXXXV'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ önem ve 3-67 serbestlik derecesinde hesaplanan F değeri (F_h), Tablo F değerinden küçüktür. Elde edilen bu sonuçlara göre öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasında, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde yapılan varyans analizi sonuçlarına göre anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

**Birinci Sınıf Öğrencileri ile İkinci Sınıf Öğrencilerinin
Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması**

TABLO XXXXVI

**Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi**

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.SNF.	47	100.21	19.32	1.01
2.SNF.	24	100.58	19.21	

Sd : 46 , 23 $p > .05$

Tablo XXXXVI'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 46-23 serbestlik derecesinde F (0.025) Tablo değerinden büyük ve F(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXXVII

**Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi**

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.SNF.	47	100.21	19.32	-0.07
2.SNF.	24	100.58	19.21	

Sd : 69 $p > .05$

Tablo XXXXVII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf öğrenciler ile ikinci sınıf öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan

T değeri -0.07 dir. Bu değeri T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

**Erkek Öğrenciler ile Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri
Arasındaki Farklılığın Araştırılması**

TABLO XXXXVIII

**Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi**

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
ER.LER	47	104.40	21.52	1.40
KIZLAR	24	096.40	18.18	

Sd : 46 , 23 p > .05

Tablo XXXXVIII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 46-23 serbestlik derecesinde F (0.025) Tablo değerinden büyük ve F (0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO XXXXIX

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değerleri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
ER.LER	47	104.40	21.52	1.56
KIZLAR	24	096.40	18.18	

Sd : 69 $p > .05$

Tablo XXXXIX'da görüldüğü gibi, erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 1.56 dır. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T(0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre gurupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile Birinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO L

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	098.38	17.66	0.56
1.ERK.	31	102.04	23.50	

Sd : 15 , 30 $p > .05$

Tablo L'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-30 serbestlik derecesinde F (0.025) Tablo değerinden

büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO LI

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	098.38	17.66	-0.54
1.ERK.	31	102.04	23.50	

Sd : 45 $p > .05$

Tablo LI'de görüldüğü gibi birinci sınıf kız öğrenciler ile birinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -0.54'dür. Bu değer $T_{(0.0250)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

İkinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO LII

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
2.ERK.	16	106.75	20.60	1.48
2.KIZ	08	094.40	16.30	

Sd : 15 , 07 $p > .05$

Tablo LII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-7 serbestlik derecesinde $F(0.025)$ tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO LIII

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
2.ERK.	16	106.75	20.6	1.48
2.KIZ	08	094.40	16.3	

Sd : 22 $p > .05$

Tablo LIII'de görüldüğü gibi, ikinci sınıf erkek öğrencileri ile ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 1.48 dir. Bu değer T (0.025) Tablo değerinden büyük ve T (0.975) Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin
Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO LIV

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	098.38	17.66	0.73
2.ERK.	16	106.75	20.60	

Sd : 15 , 15 p > .05

Tablo LIV'de görüldüğü gibi, $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 15-15 serbestlik derecesinde $F(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO LV

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Aldıkları Puanların
Ortalama, Standart Sapma Ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	098.38	17.66	-1.74
2.ERK.	16	106.75	20.6	

Sd : 30 p > .05

Tablo LV'de görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -1.74 dür. Bu değer $T(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve

T(0.975) Tablo değeriinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO LVI

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.ERK.	31	102.04	23.50	2.07
2.KIZ	08	094.40	16.30	

Sd : 30 , 07 p > .05

Tablo LVI'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 30-07 serbestlik derecesinde F (0.025) Tablo değeriinden büyük ve F(0.975) Tablo değeriinden küçüktür. Bu sonuca göre karşılaştırılacak gurupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO LVII

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettiği Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

CNS.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.ERK.	31	102.04	23.50	0.86
2.KIZ	08	094.40	16.30	

Sd : 37 p > .05

Tablo LVII'de görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.86 dır. Bu değer $T(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $T(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Kız Öğrenciler ile İkinci Sınıf Kız Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO LVIII

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.KIZ	16	098.38	17.66	1.17
2.KIZ	08	094.40	16.30	

Sd : 15 , 07 p > .05

Tablo LVIII'de görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_{15-07} serbestlik derecesinde $F(0.025)$ Tablo değerinden büyük ve $F(0.975)$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO LIX

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.KIZ	16	098.38	17.66	0.79
2.KIZ	08	094.40	16.30	

Sd : 22 $p > .05$

Tablo LIX'da görüldüğü gibi, birinci sınıf kız öğrenciler ile ikinci sınıf kız öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri 0.79 dur. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre gurupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Birinci Sınıf Erkek Öğrenciler ile İkinci Sınıf Erkek Öğrencilerin Genel Uyum Düzeyleri Arasındaki Farklılığın Araştırılması

TABLO LX

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların
Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Fh
1.ERK.	31	102.04	23.50	1.30
2.ERK.	16	106.75	20.60	

Sd : 30 , 15 $p > .05$

Tablo LX'da görüldüğü gibi $\alpha = 0.05$ anlam düzeyinde hesaplanan F değeri F_h 30-15 serbestlik derecesinde $F_{(0.025)}$ Tablo değerinden

büyük ve $F_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre, karşılaştırılacak grupların varyanslarının eşit olduğu varsayımı altında istatistiksel işlem yapmak mümkündür.

TABLO LXI

Gurupların Genel Uyum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Ortalama, Standart Sapma ve T Değeri ile Önem Derecesi

SNF.	N	$\bar{X}$	S	Th
1.ERK.	31	102.04	23.50	-0.69
2.ERK.	16	106.75	20.60	

Sd : 45 p > .05

Tablo LXI'de görüldüğü gibi, birinci sınıf erkek öğrenciler ile ikinci sınıf erkek öğrencilerin genel uyum düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, $\alpha = 0.05$ önem derecesinde ve T-testi sonucunda hesaplanan T değeri -0.69 dur. Bu değer $T_{(0.025)}$ Tablo değerinden büyük ve $T_{(0.975)}$ Tablo değerinden küçüktür. Bu sonuca göre grupların genel uyum düzeyleri arasında $\alpha = 0.05$ önem derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna varılmıştır.

BÖLÜM V

ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER

5.1. Özet

Günümüzde beden eğitimi ve spor etkinlikleri sağlıklı bir neslin yetiştirilmesi ve ülke reklamının yapılmasında oldukça etkin bir yer tutar. Bu etkinliklerin gerçekleştirilmesinde önemli fonksiyonu olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, mesleki bilgi yanında kişilik özelliklerinin de önem taşıdığı bilinmektedir. Çünkü, gençlerin hareket gereksinimlerinin karşılanmasına ve onları üretken olabilecekleri uygun sportif etkinliklere yöneltecek kaynak kişiler beden eğitimi ve spor öğretmenleridir. Bu gibi sorumlulukları taşıyabilecek öğretmenlerin ise, uyum düzeylerinin yeterli olmasının gerekliliği açıktır. Bu nedenle bu araştırma, K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin uyum düzeylerinin belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, söz konusu öğrencilerin yaklaşık % 70'inin kişisel, sosyal ve genel uyum açılarından yeterli düzeyde oldukları ortaya çıkmıştır. Buna rağmen öğrencilerin % 29.58'inin kişisel uyum düzeylerinin düşük olduğu bulunmuştur. Bu oran sosyal uyum düzeyi için % 28.17 ve genel uyum düzeyi için ise % 28.76 olarak bulunmuştur.

Sınıf ve cinsiyet faktörlerine göre öğrencilerin uyum düzeyleri arasında .05 anlam düzeyinde bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir.

5.2. Yargı

K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencileri genel olarak uyum düzeyleri bakımından istenilen düzeydedirler.

Uyum düzeyleri düşük olan öğrencilerin uyum puanları normalin altında ve yetersiz düzeyde değildir.

Cinsiyet ve sınıf faktörlerine göre uyum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olmaması, öğrencilerin genel olarak aynı uyum düzeyine sahip olduklarını göstermektedir. Bu durum da ilgili bölüm için olumlu bir sonuç olarak düşünülebilir.

5.3. Öneriler

1- Öğrenci kişilik hizmetlerinin Üniversite içerisindeki etkinliğinin arttırılması, tüm öğrenciler için olduğu gibi K.T.Ü Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencileri için de yararlı olacağı düşünülmektedir.

2 - Düşük uyum düzeyine sahip öğrencilerin, Rehberlik ve Psikolojik Danışma hizmetlerinden yararlandırılmaları uygun olacaktır.

3- Boş zamanları değerlendirme türü etkinlikler ile mevcut programların desteklenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu etkinlikler kapsamında çeşitli kamplar (dağcılık, kayak, yüzme) düzenlenebilir. Yine bu kapsamda izcilik etkinliklerinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Çünkü bu gibi çalışmalar öğrencilerin uyum düzeylerini arttırıcı özellikler taşırlar.

4 - Uyum ile ilgili araştırmaların devam ettirilmesi ve sonraki yıllarda elde edilecek bulgular ile karşılaştırmalı değerlendirilmesinin yararlı olacağına inanılmaktadır.

5 - Bu konuda yapılan çalışmaların öğrencilerin eğitim süreci içerisinde belirli periyotlarla tekrarlanarak srekliiliğinin sağlanması yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

6 - Öğrenciler dışında sporcular üzerinde de benzer çalışmalar yapılarak karşılaştırmalı sonuçlar elde etmenin daha yararlı sonuçlar elde edilmesi için yararlı olacağına inanılmaktadır.

7 - Özellikle ğretmenlik proğramı olan diğer bölüm öğrencileri ile uyum düzeyleri açısından karşılaştırmalı sonuçların elde edilmesi, uyum bakımından daha yararlı sonuçların elde edilmesi için yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1 - BİLAL, G. "Demokratik ve Otoriter Olarak Ana-Baba Tutumlarının Çocukların Uyum Düzeylerine Etkisi".(Ankara Hacettepe Üniversitesi yayınlanmamış doktora tezi). 1984,ss. 16, 28, 32, 136.
- 2 - COLE, L ve John.J.B.MORGAN. Çocukluk ve Gençlik Psikolojisi Çeviren: B.H. VARSAF. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1985, s. 149.
- 3 - ÇAĞLAR, D. Uyumsuz Çocuklar ve Eğitim Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara: 1981, s. 12.
- 4 - DERLEGA,V.J, L.H.JANDA. Personal Adjustment. Foreman and Company, Old Dousion Universty Scott. Illinois: 1981, ss. 10-15.
- 5 - EKİNCİ, Y. "Orta Öğretimde Öğretmenlerin Niteliklerini Arttırıcı Tedbirler". Öğretmen Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarının Dünü - Bugünü - Geleceği Sempozyumu, 8-11/6/1987.
- 6 - EKŞİ, A."Gençlik Döneminde Uyum ve Davranış Sorunları".1. İstanbul Gençlik Yılı Konferansı, İstanbul: 1985, ss. 25-38.
- 7 - FİŞEK, K. Spor Yönetimi Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları no: 445 Ankara: 1980, s. 35.
- 8 - GENÇTAN, E. Çağdaş Yaşam ve Normal Dışı Davranışlar, Remzi Kitapevi, İstanbul: 1988, s. 64.
- 9 - JOHNSON, W. Sport And Physical Education Around The World Stipes Publishing Company, Illinois, 1980. ss. 41-57
- 10 - KAĞITÇIBAŞI, Ç. İnsan ve İnsanlar. Evrim Basım, Yayım, Dağıtım, İstanbul: 1988, s. 52.

- 11 - KEPÇEOĞLU, M. Bir Rehberlik Uygulaması Olarak Okullarda Yetenek Başarı Karşılaştırması. Milli Eğitim Bakanlığı Planlama Araştırma Dairesi, Ankara: 1973. ss. 2-8.
- 12 - KIZILTAN, G. "Üniversite Öğrencilerinin Kişisel - Sosyal Uyum Düzeylerini Etkileyen Etmenler". Ankara Üniversitesi. Yayınlanmış Doktora Tezi. Ankara: 1984. ss. 13-51, 216.
- 13 - KÖKNEL, Ö. Kaygıdan Mutluluğa Kişilik. Altın Kitaplar Yayınevi. İstanbul: 1986, ss. 406, 407.
- 14 - KULAKSIZOĞLU, A. "Ergen - Aile Çatışmaları ile Annenin Tutumları Arasındaki İlişki ve Ergenin Problemleri". Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 3, İstanbul: 1989, s. 82.
- 15 - KUZGUN, Y. Rehberlik Ders Notları. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, İstanbul: 1987, s. 125.
- 16 - MORGAN, C.T. Psikolojiye Giriş. Çeviren H. ARICI ve diğerleri. Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları, Ankara: 1984, s. 65.
- 17 - PATTERSON, C.H. Humanistic Education. Prentice Hall Inc.. New Jersey: 1973, ss. 11-13.
- 18 - TAN, H. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1986, ss. 29, 76.
- 19 - TAN, H. Psikolojik Yardım İlişkileri Danışma ve Psikoterapi. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1986, ss. 28, 82.

- 20 - TOPÇU, S. Davranış Bilimleri. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir: 1986, Ünite: 6, s. 85.
- 21 - VARIŞ, F. Cumhuriyetin 50. Yılında Türkiye'de Öğretmen Yetiştirilmede Birkaç Sorun. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları. Ankara: 1973, Yayın No: 36, s. 48.
- 22 - YÖRÜKOĞLU, A. Çocuk Ruh Sağlığı. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Ankara: 1988, ss. 119, 294.
- 23 - YÖRÜKOĞLU, A. Gençlik Çağı. Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul: 1989, ss. 82, 84, 126, 127.

HACETTEPE KİŞİLİK ENVANTERİ

- 1-Başkaları sizinle tartışmaya kalkınca hemen rahatsız olurmusunuz?
- 2-Zıt görüşte olanlara rağmen genellikle uygulayabilir misiniz?
- 3-Yaptıklarınıza üzüldüğünüz zamanlar çok oluyormu?
- 4- Bazı anlamsız düşünceler zihninizi meşgul edip sizi rahatsız eder mi?
- 5-Bir şanssızlığa uğrayacağınızdan korkuyor musunuz?
- 6-Oturduğunuz yerde duramaz hale geldiğiniz zamanlar olur mu?
- 7-Sık sık önemsiz şeyleri kendinize dert edinir misiniz?
- 8-Toplantılarda diğer kişilerle tanışmakta çok zorluk çeker misiniz?
- 9-Çözemediğiniz ve cesaretinizi kıran sorunlarınız ve sorunluluklarınız varmı?
- 10-Bazen hiç kimsenin sizi iyi anlayamadığını düşündüğünüz olur mu?
- 11-Ürkedaşlarınızla dışarda çok fazla zaman harcadığınız için aileniz sizden şikayet ettiği olur mu?
- 12-Aile içinde kararlar aranırken sizin de fikrinizi alırlarmı?
- 13-İnsanları birbirleri ile tanıştırmak size kolay gelir mi?
- 14-Olabildiğinize kalabalıktan uzak kalma eğiliminiz var mı?
- 15-Arkadaşlarınız sosyal ilişkilerinizi istenilen düzeyde bulurlar mı?
- 16-Tanışmadığınız yeni birisine de dostça davranmak gerekir mi?
- 17-Yasalara uymayan davranışları için insanlar haklı görülebilir mi?
- 18- Başkalarına sır vermek size güç gelir mi?
- 19-Saygısız oluşlarından dolayı gençlerden öç almak istediğiniz zamanlar oluyormu?
- 20-Çoğu zaman yanlış veya kötü bir şey yapacağınızdan kaykılanır mısınız?
- 21-Size kötü davrandıkları için öç almayı istediğiniz kişiler oldu mu?
- 22-Fikirlerinizi başkalarına kabul ettirmenin güç olduğu kanısında mısınız?
- 23-Çoğu zaman aynı konuda başkalarının ne karar verdiklerini öğrenme zorunluluğu duyar mısınız?
- 24-Hoş olmadığı için sizi uzun zamandır üzen bir yaşantınız var mı?
- 25-Duygularınızı kontrol altında tutabiliyor musunuz?
- 26-Güç bir durumla karşılayacağınızı düşününce heyecanlanır ve terler misiniz?
- 27-Görme gücünüzdeki bozukluklardan sık sık yakınır mısınız?
- 28-Aileniz bireyleri ile sık sık tartışmalarınız olur mu?
- 29-Beklentinizin üstünde dostluk gösteren insanlara karşı tetikte bulunmaya çalışır mısınız?

- 30-Dikkatinizi bir konu üzerinde toplumada çok güçlük çeker misiniz?
- 31-Çoğu zaman tüm vücudumuzda bir kırıklık, halsizlik hisseder misiniz?
- 32-Aileniz, onlara karşı düşünceli davranışlarınız kanısında mıdır?
- 33-Aileniz bireyleri genellikle birbirlerine karşı sakın davranırlar mı?
- 34-Birbiri ile şakalaşan kimseler arasında olmak ister misiniz?
- 35-Diğer insanlarla ilişki kurmada sizi yetenekli bulurlar mı?
- 36-Genellikle karşıt cinsten birisi ile çalışmaktan hoşlanır mısınız.
- 37-Sahibine haber vermeden bazı şeyleri ödünç almak doğru sayılabilir mi?
- 38-Kişinin,toplumdaki adet ve geleneklere uyması sizce önemli midir?
- 39-Kendini beğenmiş oldukları için çevrenizdeki çoğu kişileri uyarmak zorunda kaldığınız oluyor mu?
- 40-Hakkınızda dedikodu yapacaklarından kuşkulandır mısınız?
- 41-Zararsız yalanlar söyleyerek zorluklardan kurtulmak size kolay gelir mi?
- 42-Arkadaşlarınız sizi, eğriye eğri doğruya doğru diyen bir kişi olarak mı bilirler?
- 43-Çevrenizdeki kişiler önemli konularda sizin görüşünüzü de öğrenmek isterler mi?
- 44-Arkadaşlarınızın çoğu kadar sizide güçlü ve sağlıklı mısınız?
- 45-Çevrenizdeki kişilerden kolayca hastalık kapan bir yaratılıştasınız mı?
- 46-"Başaramadım" gibi bir duygudan rahatsız mısınız?
- 47-Sağlığınıza çok dikkat etmek ihtiyacında mısınız?
- 48-İçinde bulunduğunuz koşullardan dolayı sık sık sinirlendiğiniz olur mu?
- 49-Belli etmeseniz bile çevrenizdekilere sık sık darıldığınız olur mu?
- 50-Moralinizin bozulduğu ve bundan kurtulmanın çok zor olduğunu düşündüğünüz zamanlar oluyor mu?
- 51-Çevrenizdeki kişilerin çoğu ile arkadaşlık etmek yerine yalnız olmayı tercih eder misiniz?
- 52-Tanımadığınız kişilerin bulunduğu bir çevrede sıkılganlık çeker misiniz?
- 53-Ailenizdeki kişilerin bazıları size karşı çok çimri davranıyor mu?
- 54-Ailenizin çoğu kez herşeye itaat etmenizi beklemeleri sizi kızdırır mı?
- 55-Mutlu olacağınız sayıda ve nitelikte arkadaşlarınızın var mı?
- 56-Gürültülü eğlencelere katılmaktan hoşlanır mısınız?

- 57-Sosyal etkinlikler sırasında başkalarını eğlendirmek size zor gelir mi?
- 58-Her zaman iş ve sorumluluklardan kaçmak hatalı mıdır?
- 59-İnsan verdiği sözü her zaman yerine getirmeli midir?
- 60-Kapılarını açık bırakan kişilerin eşyalarının çalışmasını hakettikleri görüne katılır mısınız?
- 61-Karşıt cinsten birisi ile birlikte olunca genellikle onun cinsiyeti ile ilgili şeyler mi düşünüyorsunuz ?
- 62-Bulunduğunuz çevrede çok fazla konu komşu dedikoduları yapılıyor mu?
- 63-İnsan ilişkilerinde utangaç bir kişi misiniz?
- 64-Kişileri birbirine tanıştırmak ve başkalarına tanıştırmak size kolay gelirmi?
- 65-Başkaları size yetenekli ve cesur bulur mu?
- 66-Alınan bir kişi misiniz?
- 67-Fiziki görüşünüzden dolayı duygusal bir hassasiyetiniz var mı?
- 68- Duygularınıza olan güveninizden dolayı görüşlerinizin esnek olduğu kanısında mısınız?
- 69-Sık sık kabızlıktan ve mide ağrılarından şikayetiniz olur mu?
- 70-Arasıra zihninizin her zamankinden daha ağır işlediğini hisseder misiniz?
- 71-Başkalarının mutluluğunu kıskandığınız zamanlar oluyor mu?
- 72-Başarmayı arzu ettiğiniz şeyleri düşünmek, onları yapmaktan daha çok haz veriyormu?
- 73-Size açık olan avantajlı durumlardan bazı kişilerin yararlanma çabasında oldukları kanısında mısınız?
- 74-İstekli olduğunuz toplantı veya etkinliklere katılmanız genellikle engellenirmi?
- 75-En az anlayış gördüğünüz yerin aileniz olduğunu düşündüğünüz zamanlar oluyor mu?
- 76-Koşulsuz olarak her insana yardım eder misiniz?
- 77-Sönük geçmekte olan bir sosyal toplantıya öncülük edip canlandırmak size kolay gelir mi?
- 78-Çabuk arkadaş edinen bir kişi misiniz?
- 79-Ortaya çıkan fırsatlarda otobüse ücret ödmeden binmek bir şerefsizlik midir?
- 80-İşlerinizi düze çıkarmak için pek çok kişinin yalan söylediği kanısında mısınız?
- 81-Sosyal kurallardan oldukça bağımsız bir yaşantı içinde misiniz ?
- 82-Çevrenizdeki çoğu kişilerin politik görüşleri sizinkine ters düşer mi?

- 83-Başkalarının saflığını kendi çıkarlarına kullanan kimseleri ayıplar mısınız?
- 84-Aileniz, sizin başarılı olduğunuz kanısında mıdır?
- 85-İstediğiniz bir bransa veya işe girmekten alıktınız mı?
- 86-Önemli olmayan konularda sık sık eleştirildiğiniz olur mu?
- 87-Yanlışınız kabul etmek size zor gelir mi?
- 88-Ailenizin düşündüğü gibi olamama duygusu sizi rahatsız ediyor mu?
- 89-Belirli bir nedeni olmadan duygularınız kolayca neşeden üzüntüye, üzüntüden neşeye dönüşür mü?
- 90-İnsanlara gerçeği kolayca kabul ettirmenin güç olduğunu düşündüğünüz zamanlar olur mu?
- 91-Zihninizi dolduran türlü düşünceler uykunuzu kaçırmı mı?
- 92-Genellikle sakın ve meseleyi soğukkanlılıkla ele alan bir kişi misiniz?
- 93-Zaman zaman aleyhinize çalışan insanların varlığından şüphelendiğiniz olur mu?
- 94-İnsanların içinde iken bile bazen kendinizi yalnız hisseder misiniz?
- 95-Aileniz, sizin başarılı olduğunuz kanısında mıdır?
- 96-Akşamları eve dönüş sizi kaygılandırır mı?
- 97-Ailenizdeki kişilerden bazılarının yakınlık ve sevginize yeterince karşılık vermediği oluyor mu?
- 98-Yeni tanıştığınız bir kimse ile konuşmaktan çekinir misiniz?
- 99-Çevrenizdeki insanlar çoğu zaman sizi hayal kırıklığına uğrattırlar mı ?
- 100-Sizce gecinilmesi güç kişilere de nazik davranmalı mıdır ?
- 101-Davranışınızın çevrenizdekilere aykırı düşmesi sizi rahatsız eder mi?
- 102-Kendisini Problemin içine atmakta ısrar edip söz dinlemeyen kişilerin cezalarını çekmesi görüşüne katılır mısınız?
- 103-Bazı konularda kendi kendinizle kavga içinde misiniz?
- 104-İnatçı kişilere biraz zor kullanmanın onları ikna etmede yararlı olacağı kanısında mısınız?
- 105-Başkalarının mutluluğunu kıskandığınız zamanlar oluyor mu?
- 106-Başkaları tarafından hoşlanıldığınız duygusu içinde misiniz?
- 107-Yeteneğinizi küçümseyip başladığınız bazı işleri yarım bıraktığınız oluyor mu?
- 108-Kafesleri içinde olsa da vahşi hayvan görmekten heyecanlanır mısınız?

- 109-Sizi eleştirdikleri zaman sakın kalabiliyor musunuz?
- 110-Kendinizi sinirli bir kişi olarak mı görürsünüz?
- 111-Üzüntülü veya heyecanlı olduğunuz zaman konuşmanızda kekemelik olur mu?
- 112-Sonradan pişman olacağınız çok şeyi yaptığınız oluyor mu?
- 113-Kaslarınızda bazen asabi hareketler veya tikler olur mu?
- 114-Belirli bir neden yokken kendinize son derece neşeli yada üzüntülü hissettiğiniz zamanlar oluyor mu?
- 115-Yaşça sizden küçük olanların daha rahat bir yaşam sürdürdükleri kanısında mısınız?
- 116-Hoşlanmadıkları için ailenizin evde misafir etmek istemedikleri arkadaşlarınız var mı?
- 117-Ailenizle aranızdaki değer yergıları ve inanç farkları nedeniyle önemli sorunlarla karşılaştığınız oluyor mu?
- 118-Aileniz sizden çok fazla şeyler mi bekliyor?
- 119-Kız veya erkeklerin birlikte bulunduğu durumlarda kendinizi rahat hissedermisiniz?
- 120-İnsan ilişkilerinde utangaç bir kişi misiniz?
- 121-Çıkarlarını korumak için pek doğru olmayan yollara sapanları ayıplar mısınız?
- 122-Bir şey bulan kişiye onu saklama hakkı verilmeli midir?
- 123-İnsanların inançlarında kusur etmeleri, bir diğerine bunu kaşkalarına yayma hakkını verir mi?
- 124-Yaptığınız şeylerin yanlış anlaşılacağı kaygısı içinde misiniz?
- 125-İnsanların koşulsuz olarak serbest davranmalarına izin verilse toplumun daha iyi olacağı kanısında mısınız?
- 126-İçinde bulunduğunuz koşullardan dolayı sık sık sinirlendiğiniz olur mu?
- 127-Arkadaşınız istemediğiniz bir davranışta bulunduğu zaman, çoğunlukla bunu, çekinmeden kendisine söyleyebilir misiniz?
- 128-Gerçek yeteneklerinizi gösterebildiğiniz kanısında mısınız?
- 129-Kendinize özgü bir plan yaptıktan sonra arkadaşlarınızın önerilerini uygulamak size daha kolay gelir mi?
- 130-Gerçekten açlık hissi duymadan yemeğe oturduğunuz zamanlar oluyor mu?
- 131-Akşama doğru ya da sabahları kendinizi çok yorgun hissedermisiniz?
- 132-Ne okuduğunuz farkında olmadan bir süre okuyup sonra dikkatinizi topladığınız olur mu?
- 133-Çoğu zaman kendinizi yorgun ve halsiz hissedermisiniz?

134-Eleştirilmek sizi çok kırar mı?

135-Hoşlanmadığınız birisi ile karşılaşmamak için yolunuzu sık sık değiştirdiğiniz oluyor mu?

136-Cinsel konularda kendinizi rahat hissedersiniz mi?

137-Başka bir aile veya grubun üyesi olmayı istediğiniz zamanlar olur mu?

138-Aile bireylerinin kişisel meselelerinizi bilmek istemelerinden şikayetçisiniz mi?

139-Aileniz genellikle karşı cinsden olan arkadaşlarınızı reddeder mi?

140-Bulunduğunuz çevrede halk tarafından sevilmeyen çok kişi var mı?

141-Topluluk içinde tanıştığınız insanlarla çabucak kaynaşabiliyor musunuz?

142-Uzlaşma kabul etmeyen kişilere nazik davranırmısınız?

143-Arkaşlarınız sizi, eğriye eğri doğruya doğru diyen bir kişi olarak mı bilirler?

144-Saygısızlık gösterenlere aynı şekilde cevap verir misiniz?

145-Olanlara aldırarak yerine öç almanın daha iyi olduğu kanısında mısınız?

146-Yasalara aykırı davranmaktan yasanın bir açığından yararlanmada bir sakınca görmüyorsunuz?

147-Duygularınızı kontrol altında tutabiliyor musunuz?

148-Arkaş edinmede zorluk çekiyor musunuz?

149-Doğru yargılarınızı bile, değerli bulmadıkları olur mu?

150-Cesaret verilmediği zaman işlerinize devam etmek size zor gelir mi?

151-Heyecanlı olaylar sizi karamsarlıktan kurtarır mı?

152-İşler kötü gittiği zaman çabuk heyecanlanan bir kişi misiniz?

153-Bazen içinizden insanlara küfretmek gelir mi?

154-Sık sık başınız ağırır mı?

155-Ayrıntılı konuşmadıkları için sık sık kişilerin sözlerini tekrarlatmak zorunda kalır mısınız?

156-Bazen sevdiğiniz kişiyi kırmaktan hoşlandığınız olur mu?

157-Sizden gelen bir neden yokken işlerinizin ters gittiği zamanlar oluyor mu?

158-Evden kaçıp başka bir yere gitmeyi düşündüğünüz zamanlar oluyor mu?

159-Aileniz bireylerinin hepsini denk ölçüler içinde seviyor musunuz?

160-Evde sakin olmak için, ya susmak ya da dışarı çıkmak zorunda olduğunuz zamanlar oluyor mu?

ÖZGEÇMİŞ

15.04.1958 tarihinde Trabzon'un Akçaabat ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini adı geçen ilçede tamamladıktan sonra 1975-1976 öğretim yılında girdiği Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi'ni 1978-1979 öğretim yılında iyi derece ile bitirdi. Aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesi Spor İşleri Müdürlüğünde Antrenör olarak göreve başladı. 1988-89 öğretim yılında K.T.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisan- sa başladı. Halen Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görev yapmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.